

Toplantı : 11

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 14

1972 Yılı
Devlet Hava Meydanları
İşletmesi G. Md. Bütçesi

**Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1972 yılı Bütçe
Kanunu tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (1/15)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 71-1347/14319

30 . 11 . 1971

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 29 . 11 . 1971 tarihinde kararlaştırılan «Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1972 yılı Bütçe Kanunu tasarısı» ile gerekçesi ve eki cetveller ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Prof. Dr. Nihat Erim
Başbakan

GEREKÇE

1956 yılında Devlet Hava Yolları Genel Müdürlüğünün ilga edilmesi sonunda, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü olarak 6686 sayılı Kanunla kurulmuş olan ve teşekkülünden itibaren baş döndürücü bir hızla ilerleyen sivil havacılığa ayak uydurmak amacıyla üyesi bulunduğumuz ICAO nun kararlarını uygulamak ve randımanlı hizmet görebilmesi dolayısıyla bütçelerinde sürekli bir yükselme görülür. Gider artışlarına paralel olarak gelir artışları da denk şekilde artmakta ise de; yabancı uçak şirketlerinin ve dolayısıyla turizmin inkişafı bakımından fazla konma ve konaklama yapılarını sağlamak üzere handling, konma konaklama, kira ve B. mesaj gelirlerinde döviz hasılatı gayesiyle mevcut tarifelerde pek az artışlar yapılmış olduğundan giderlere nisbeten daha düşük bir artış olmuştur.

1972 yılı için denk olarak memleketin gündün güne gelişen ekonomik durumu ve İkinci Beş Yıllık Plân göz önüne alınmak suretiyle ve ekonomik kalkınma hızına paralel olarak daha çok ve daha verimli hizmet sunmak gayesiyle 1971 yılı Bütçesine nazaran (8 541 328) lira fazlasıyla (99 770 929) lira olarak teklif edilmiştir.

Bütçe yılı	(A/1)	(A/2)	(A/3)	Genel toplam
1968	47 011 723	13 500 000	1 313 772	61 890 495
1969	49 946 084	18 500 000	1 097 970	69 544 054
1970	52 824 500	18 136 750	1 140 539	72 101 789
1971	65 984 290	18 800 000	6 445 311	91 229 601
1972	75 886 288	19 900 000	3 984 641	99 770 929

1. Maddenin gerekçesi :

İlişik cetvellerden (A/1) işaretli cari harcamalar (75 886 288) lira (A/2) yatırım harcamaları 19 900 000) lira ve (A/3) işaretli sermaye teşkili ve transfer harcamaları için (3 984 641) lira ödenek konmuştur, Tertiplerdeki artış ve eksilişlere ait açıklama aşağıdadır.

Tertibine (1) lira ödenek konan maddeler, maddelerin muhafazasını teminen konmuştur.

Bölüm Madde

12.000	PERSONEL GİDERLERİ :
12.100	Devlet Memurları aylıkları :
	657 ve buna ek 1327 sayılı kanunların tatbikati ile kadro maaş tutarlarında meydana gelen önemli yükselmeler nedeniyle geçen yıl ödeneğine nazaran (6 921 120) lira fazlasıyla teklif edilmiştir.
12.250	Yabancı uzmanlarla yardımcıları ücreti :
	1971 yılında satın alınan ILS cihazının montaj ve işletilmesi ile görevli personeli yetiştirmek üzere dış memleketlerden getirilecek uzmanların zaruri masraflarını karşılamak üzere geçen yıl bütçesine nazaran (170 999) lira fazlasıyla teklif edilmiştir.

Bölüm Madde

- 12.280 İşçi ücretleri :**
İşçi statüsüne tabi bazı personelin emekliliğe tabi kadrolara geçmeleri ve kadro tasarrufu nedeniyle (4 100 000) lira noksaniyle (900 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 12.310 Aile yardımı :**
657 ve buna ek 1327 sayılı kanunlar gereğince verilen çocuk zamları ücretli ve işçi statüsünde çalışan personelin Devlet Memurları statüsüne alınmaları nedeniyle geçen yıla nazaran (474 000) lira fazlasiyle (486 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 12.320 Doğum yardımı :**
1971 yılında konan ödenek ihtiyacı karşılamadığından geçen yıla nazaran (70 000) lira fazlasiyle (72 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 12.330 Ölüm yardımı :**
Mer'i kanun ve mevzuata göre bu yardımdan faydalanan personel için 1971 yılı Bütçesine konan ödenek ihtiyaca kâfi gelmediğinden (61 000) lira fazlasiyle (63 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 12.340 Tedavi yardımı ve Cenaze masrafları :**
Devlet Memurları Kanununa göre ödenen bu istikakta 1971 yılında önemli bir artış olması nedeniyle (67 530) lira fazlasiyle (281 700) lira olarak teklif edilmiştir.
- 12.350 Yakacak yardımı :**
657 ve 1327 sayılı Devlet Memurları Kanunu gereğince bu yardımdan faydalanan memurlar için 1971 yılında konan ödenek kâfi gelmediğinden (8 500) fazlasiyle (13 500) lira olarak teklif edilmiştir.
- 12.370 Emekli keseneği karşılıkları :**
5434 sayılı Kanun gereğince emekli statüsüne tabi personel için 1971 yılında konmuş olan ödenek ihtiyaca kâfi gelmediğinden (3 945 000) lira fazlasiyle teklif edilmiştir.
- 12.380 Sosyal Sigortalar kurumları kesenek ve prim karşılıkları :**
Sosyal Sigortalar statüsüne tabi personelden bir kısmının emekliliğe tabi kadrolara geçirilmesi nedeniyle geçen yıla nazaran (492 000) lira noksaniyle teklif edilmiştir.
- 12.391 Giyecek yardımı :**
657 ve 1327 sayılı Kanunun hükümlerine göre bu yardımdan faydalanan personele verilecek giyecek eşyasının temini için geçen yıla nazaran (509 999) lira fazlasiyle (510 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 12.420 Huzur ücreti :**
2490 sayılı Kanun gereğince ihale komisyonlarına üye olarak iştirak edeceklerin ücretlerini karşılamak üzere geçen yıl bütçesine konan ödenek ihtiyacı fazlasiyle karşılanmış olduğu göz önüne alınarak (200) lira noksaniyle teklif edilmiştir.

Bölüm Madde

12.811 Sürekli görev yollukları :

6245 sayılı Kanun gereğince genel müdürlük teşkilâtı dâhilinde yapılacak tâyin ve nakilleri karşılamak üzere konmuş olan ödenek 1971 yılı ihtiyacını karşılamadığından 1972 yılı için (15 000) lira fazlasıyla (50 000) lira olarak teklif edilmiştir.

12.813 Geçici görev yolluğu :

DHMI teşkilâtına bağlı ve yurdun çeşitli bölgelerinde bulunan hava limanları ve meydanlarda vazife görmek üzere merkezden gönderilen personelin yolluk masrafları için geçen yıl bütçesine konan ödenek ihtiyacı karşılamadığından (70 000) lira fazlasıyla (400 000 000) lira olarak teklif edilmiştir.

12.814 Yabancı uzmanlarla yardımcıları geçici görev yolluğu

Genel müdürlük tesislerinde yeniden işletmeye açılan yardımcı cihazların işletilmesi için dış memleketlerden getirtilen uzmanların gerekli yol giderlerini karşılamak üzere geçen yıl ödeneğine nazaran (14 999) lira fazlasıyla (15 000) lira olarak teklif edilmiştir.

12.834 Kurs yolluğu :

1972 yılı içinde çeşitli dallarda açılacak kursların uzun sürelerle devam etmesi nedeniyle tahakkuk edecek masrafları karşılamak üzere (35 000) lira fazlasıyla (125 000) lira olarak teklif edilmiştir.

12.849 Kontrol uçağı personeli geçici görev yolluğu :

Türkiye hava ülkesindeki uçuşların emniyet, sürat ve düzenini sağlamak maksadıyla seyrüsefer yardımcı istasyonlarının havadan kontrol edecek KON - KOL uçakları personeli için 1971 bütçesine konan ödenek kâfi gelmediğinden görevin aksamadan yürütülmesini teminen (10 000) lira fazlasıyla (55 000) lira olarak teklif edilmiştir.

12.853 Yurt dışı geçici görev yolluğu :

Üyesi bulunduğumuz ICAO, CENTO ve CEAC teşkilâtlarının düzenledikleri konferanslara iştirak edecek 6 personelin yolluk giderlerini karşılamak üzere (20 000) lira fazlasıyla (50 000) lira olarak teklif edilmiştir.

12.872 Yurt dışı kongre ve konferans yolluğu :

1972 yılında yapılacak ICAO ve CENTO toplantılarına katılmak üzere Kanada'ya gidecek iki personelin yolluk masraflarını karşılamak üzere geçen yıl ödeneğinden (8 500) lira noksanıyla (44 000) lira olarak teklif edilmiştir.

12.874 Yurt dışı kurs yolluğu :

Hava limanı ve meydanlarımızda ve seyrüsefer yardımcı istasyonlarımızda mevcut elektronik cihazların işletme eğitimini görmek üzere dış memleketlerle açılacak kurslara iştirak ve ICAO standartları dâhilinde gönderilecek personelin zaruri masraflarının az olacağı göz önüne alınarak (213 000) lira noksanıyla (200 000) lira olarak teklif edilmiştir.

Bölüm Madde

12.889 Kontrol uçağı personeli yurt dışı geçici görev yolluğı :

T.C. Kon ve Kol uçaklarındaki elektronik cihazların kalibrasyonu memleket içinde yapılmış olması nedeniyle geçen yıl bütçesine nazaran (15 000) lira noksanıyla (15 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.110 Kırtasiye alımları ve giderleri :

Genel Müdürlük merkez teşkilâtı ile hava limanı ve meydanların kırtasiye ihtiyacı için 1971 yılı Bütçesine konulan ödenek ihtiyacı karşılamaması nedeniyle (5 000) lira fazlasıyla (65 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.120 Basılı kâğıt ve defter alımları giderleri :

İdarenin merkez ve hava limanı ile meydanların ihtiyacı için gerekli basılı kâğıt ve defterlerin ve kanun yönetmeliklerin basım ücretlerinde artış olması nedeniyle geçen yıla nazaran (5 000) lira fazlasıyla (50 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.130 Döşeme ve demirbaş alımları ve giderleri :

Merkez teşkilâtı ve hava limanı ile meydanların ihtiyacı olan gerekli mefruşatın temini ve tamirlerinin yapılması gerektiğinden 1971 bütçesine nazaran (80 000) lira fazlasıyla (200 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.140 Yayın alımları ve giderleri :

Üyesi bulunduğumuz ICAO Teşkilâtının yayın ve talimatlarının alınması zarureti ve eğitim maksadiyle alınacak teknik kitapların ücretlerine ödenmek üzere geçen yıl bütçesine nazaran (3 000) lira fazlasıyla (18 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.150 Yakacak alımları ve giderleri :

DHİMİ Teşkilâtı ünitelerinde mevcut kalorifer ve diğer ısıtma vasıtaları için satın alınacak akaryakıt ve odun, kömür fiyatlarında meydana gelen artışlar sebebiyle geçen yıl ödenğine nazaran (27 500) lira fazlasıyla (1 750 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.210 Su giderleri :

Merkez hava limanı, meydanlar ve seyrüsefer istasyonlarının kullandıkları terkos ve içme suları fiyatlarında son zamanlarda yapılan zamlar dolayısıyla geçen yıl ödenğine nazaran (34 000) lira fazlasıyla (100 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.220 Temizlik giderleri :

Genel Müdürlük ve bağlı hava limanı ile meydanlarda yapılması gerekli temizlik işleri için kullanılan malzemenin fiyat artışları nedeniyle geçen yıla nazaran (25 000) lira fazlasıyla (125 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.230 Aydınlatma giderleri :

Genel Müdürlük teşkilâtına bağlı hava limanları ile meydanlar ve seyrüsefer yardımcı istasyonlarında sarf edilen elektrik cerhanı ve elektrik malzemesi fiyatlarına belediyelerce yapılan zamlar nedeniyle (184 000) lira fazlasıyla teklif edilmiştir.

13.240 Bahçe giderleri :

Hava limanı ve meydanlardaki bahçe ve yeşil sahaları tanzim ve ağaçlandırılması için geçen yıl konan bütçe ödenği kâfi geldiğinden 1972 yılı içinde aynen (30 000) lira olarak teklif edilmiştir.

Bölüm Madde

13.290 Diğer yönetim giderleri :

Geçen yıl bütçe ödenegi ihtiyacı karşıladığından -1972 yılı içinde aynen (2 500) lira olarak teklif edilmiştir.

13.350 Sağlık, araç, gereç ve ilaç alımları ve giderleri :

Geçen yıl bütçesine konmuş olan ödenek ihtiyacı karşıladığından 1972 yılı içinde aynı (50 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.390 Diğer alım ve giderleri :

Hava limanları atelyelerinde sıhate zararlı işlerde çalışan personele verilen süt ve yoğurt miktarında bir azalma olması nedeniyle geçen yıl ödenegine nazaran (10 000) lira noksanı ile teklif edilmiştir.

13.410 Posta - telgraf giderleri :

1971 yılı içerisinde posta telgraf ücretlerine yapılan zamdar dolayısıyla geçen yıl ödeneginin (20 000) lira fazlasıyla (35 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.420 Telefon giderleri :

Türkiye hava ülkesinde uçuş emniyeti ve süratini temin ve ICAO isteklerini karşılamak üzere hava limanları ile meydanlar arasındaki muhaberatı sağlayan ve yeniden kurulan devrelerin abonman ücretleri miktarında önemli bir artış olması nedeniyle geçen yıla nazaran (400 000) lira fazlasıyla (1 000 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.430 Taşıma giderleri :

İdarenin taşıma giderleri daha çok kendi imkânları ile temin edilmesi nedeniyle geçen yıl ödeneginin aynı (35 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.440 Haberleşme araçları ve işletme giderleri :

Merkezde bulunan telsiz cihazlarının çalıştırılması için sarf edilen elektrik cereyanı bedelini karşılamak üzere 1971 yılına konan ödenek ihtiyacı karşılanmadığından (1 000) lira fazlasıyla (3 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.510 Genel Müdürlük taşıt işletme ve onarma giderleri :

Genel Müdürlük teşkilâtında mevcut taşıtların akaryakıt onarım ve sair masraflarını karşılamak üzere konan ödenek 1971 yılında ihtiyacı karşılanmadığından (1 000) lira fazlasıyla (7 000) lira olarak teklif edilmiştir.

13.520 Hizmet taşıtları işletme ve onarma giderleri :

Hava seyrüsefer istasyonlarının havadan kontrolünü yapan uçağın akaryakıt bakım, ve elektronik kontrolünün yapılması ve yardımcı istasyonların ICAO standartlarına göre kontrol yapılacak masrafları karşılamak üzere (265 000) lira fazlasıyla (1 200 000) lira olarak teklif edilmiştir.

14.110 Yangından korunma ve sigorta giderleri :

Yangından korunma ve her türlü sigorta bedellerine ödenmek üzere geçen yıl konmuş olan bütçe ödenegi sigorta ücretlerinin yükselmesi nedeniyle ihtiyacı karşılanmayacağı göz önüne alınarak (19 550) lira fazlasıyla (190 000) lira olarak teklif edilmiştir.

Bölüm Madde

14.130 Mahkeme harcları ve giderleri :

İdarenin leyh ve aleyhine açılmış olan dâvaların takibi ve gerekli kovuşturmaların yapılması için yatırılan harc ve masraflar son çıkan Finansman Kanununa göre yükselmesi nedeniyle 1971 yılı ödeneğine nazaran (20 000) lira fazlasıyla (60 000) lira olarak teklif edilmiştir.

14.430 Para taşıma giderleri :

Para taşıma ve banka hayale masraflarını karşılamak üzere geçen yıl bütçesine konmuş olan ödenek ihtiyacımıza kâfi geldiğinden geçen yılın aynı (10 000) lira olarak teklif edilmiştir.

14.440 Vergi, resim ve harclar :

Genel Müdürlük ve bağlı hava limanı ve meydanlarda bulunan Bina ve Arazi vergileri ile Elektrik İstihsal vergilerini ödemek üzere 1971 yılı bütçesine konmuş olan ödenek kâfi geldiğinden 1972 yılı için de aynı (160 000) lira olarak teklif edilmiştir.

14.510 Kurs giderleri :

Genel Müdürlük ve ünitelerinde çalışan teknik personelin bilgi ve görgülerini artırmak maksadiyle 1972 yılında çeşitli dallarda kurslar açılması programına alındığından bunların masraflarının önemli bir meblâğa yükseleceği nazara alınarak (240 000) lira fazlasıyla (300 000) lira olarak teklif edilmiştir.

14.631 Büro giderleri :

Üyesi bulunduğumuz beynelmilel Sivil Havacılık Teşkilâtı yayımlarını ve ICAO ve diğer havacılık dokümanlarının bastırılmasını ve diğer enformasyon neşriyatının satın alınması için konmuş olan ödenek ihtiyacı karşılanmış olduğundan 1971 yılı ödeneğinin aynı (170 000) lira olarak teklif edilmiştir.

14.632 Ulaştırma giderleri :

ICAO Teşkilâtına üye olmamız sebebiyle gerekli istekleri yerine getirmek ve ACC ve FIC merkezleri ile irtibat sağlamak ve telefon ve telsiz devrelerinin kiralaları ile yeniden tesis edilecek telefon devrelerinin tesis ve kira ücretlerine ödenmek üzere (1 632 874) lira fazlası ile (7 039 874) lira olarak teklif edilmiştir.

14.633 Taşıt işletme ve onarma giderleri :

Mevcut taşıtların Maliye Bakanlığından verilen işletme ve onarma giderleri miktarlarına göre yapılan hesaplar neticesinde 1972 yılı ihtiyacı olarak (80 000) lira fazlasıyla (1 100 000) lira olarak tesbit edilmiştir.

14.634 Kira bedeli :

1971 yılı tatbikatına göre meydanlar ile şehir arasında personel nakli için kiralanan otobüsler ile bina ve garaj kiralalarının (1 400 000) liralık ödenek ile karşılanacağı tahmin edilmektedir.

14.636 Malzeme alım ve giderleri :

Malzeme alım ve giderlerinde yapılan harcamaların 1971 yılı tatbikatında (30 000) lira ödeneğin ihtiyacı karşılanmış olması nedeniyle 1972 yılı için de aynen teklif edilmiştir.

Bölüm Madde

14.637 Meydan araç ve gereçleri işletme ve onarma giderleri :

1971 yılı bütçesine konulan (2 200 000) lira ödeneğin yıl sonuna kadar ihtiyacı karşılayabileceği tahmin edilmekle birlikte sene içinde akaryakıtta yapılmış olan zamların karşılanabilmesini temin maksadı ile (50 000) lira fazlasıyla (2 250 000) lira olarak teklif edilmiştir.

14.638 Kurtarma ve yangın araç ve gereçleri işletme ve onarma giderleri :

Uzun zamandan beri ikmalî yapılmıyan yangın söndürme kimyevi maddeleri ile yangın köpüğü ihtiyacını karşılamak maksadı ile 1971 yılına nazaran (150 000) lira fazlası ile (250 000) lira olarak teklif edilmiştir.

14.639 Diğer alım ve giderleri :

1971 yılı tatbikatı ile meydanlarda mevcut fosseptiklerin temizlenmesi ile bütçe bölümleri dışında yapılan çeşitli gazete ilân bedellerine ödenen ücretin tahsisat içinde kalmak şartıyla uygulanması imkânı görülemediğinden ve 1971 yılı ödeneği ihtiyacı karşılamaması sebebiyle (10 000) lira fazlasıyla 1972 yılı için (20 000) lira ödenek teklif edilmiştir.

14.640 Handling, lokanta, kantin ve benzeri işletme giderleri :

1971 yılına konulan tahsisat ihtiyacı karşıladığından 1972 yılı içinde aynen teklif edilmiştir.

16.121 Anatamir atelyeleri giderleri :

1971 yılında meydana gelen malzeme fiyatlarındaki artışlar nedeniyle 1972 yılı için (3 000) lira fazlasıyla (60 000) lira olarak teklif edilmiştir.

16.210 Uçuş kontrol lâboratuvar giderleri :

1971 yılına konulan tahsisat ihtiyacı karşıladığından 1972 yılı için de (2 000) lira olarak aynen teklif edilmiştir.

16.711 Makam temsil giderleri :

1971 yılı tatbikatında (30 000) lira ödeneğin ihtiyacı karşılayacağı tahmin edildiğinden 1972 yılı için de aynen teklif edilmiştir.

16.810 Bina onarımı :

Muhtelif hava meydan ve limanlarımızda yapılacak küçük onarımların hazırlanan keşiflerine istinaden (750 000) liralık bir ödenekle ihtiyacın karşılanacağı tahmin edilmektedir.

16.820 Makina ve teçhizatın onarımı :

1971 yılı içinde ithal edilmek üzere bütçemize konulan (1 120 500) liralık ödeneğin malzeme bedeli ve gümrük, sigorta ve ardiye ücreti olarak ihtiyacı karşılamış olmakla 1972 yılı içinde yaptırılacak bort, ATC konsolu, muhabere konsolu bedeli olarak (325 000) liralık ödenek teklif edilmiştir.

16.840 Meydan ve meydanlarla ilgili tesisler :

1971 yılı tatbikatı göz önüne alınarak 1972 yılında ihtiyacın (20 000) lira noksanı ile (850 000) lira olarak karşılanabileceği tahmin edilmektedir.

(A/2) YATIRIM HARCAMALARI GEREKÇESİ

Bölüm Madde

- 21.000 ETÜT VE PROJE GİDERLERİ :**
- 21.511 Etüt ve proje giderleri :**
1971 yılında yatırım projelerine ait etütlerin yapılması amacıyla konulmuş olan ödenek ihtiyacı karşılamış olduğundan geçen yıl ödeneğinin aynı (25 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 22.000 YAPI - TESİS VE BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ :**
- 22.511 Yapı, tesis ve büyük onarım giderleri :**
Hava limanı ve meydanların fizikî yönden geliştirilmesi, terminal binaları seyrüsefer yardımcı tesislerinin yenileme ve bakımları için hazırlanan keşif ve projeler tutarı olan meblâğların yüksek oluşu nedeniyle geçen yıl bütçesine nazaran (360 000) lira fazlasıyla (6 835 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 23.000 MAKİNA TEÇHİZAT VE TAŞIT ALIMLARI VE ONRIMLARI :**
- 23.511 Makina teçhizat alımları ve büyük onarımları :**
1972 yılı yatırım programında yer almış olan projelerin tahakkuku için geçen yıl ödeneğine nazaran (1 040 000) lira fazlasıyla (13 040 000) lira olarak teklif edilmiştir.

(A/3) SERMAYE TEŞKİLİ VE TRANSFER HARCAMALARI

- 32.000 KAMULAŞTIRMA VE SATINALMALAR :**
- 32.100 Kamulaştırma ve satınalma bedeli :**
Esenboğa dış markeç yolu, Bağla VOR İstasyonu irtibat yolu ve Biga VOR'u enerji hattı güzergâhı bedellerine (istimlâk) ödenmek üzere (80 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 34.000 MALİ TRANSFERLER :**
- 34.250 580 sayılı Kanununun 13 ncü maddesine göre Millî Prodüktüvite Merkezine ödenecek aidat :**
580 sayılı Kanununun 13 ncü maddesine göre her yıl maktuan ödenmekte olan aidat tutarı (5 000) lira 1972 yılı içinde aynen teklif edilmiştir.
- 34.710 Beynelmîlel Sivil Hava Limanları Birliğine üyelik aidatı :**
10 ncü Sivil Hava Limanları Birliğinin almış olduğu karar gereğince her yıl ödenmekte olan aidat artırılmış olduğundan 1972 yılı için (8 000) lira fazlasıyla (17 000) lira olarak teklif edilmiştir.

Bölüm Madde

- 35.000 SOSYAL TRANSFERLER :**
- 35.210 % 1 ek karşılıkları :**
5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına ödenecek olan % 1 ek karşılıkları tutarı 1972 yılı içinde artış olacağı göz önüne alınarak geçen yıl ödeneğine nazaran (24 731) lira fazlasıyla (452 394) lira olarak teklif edilmiştir.
- 35.220 Emekli ikramiyesi :**
1425 sayılı Kanun gereğince 1972 yılında emekliye ayrılacak olan memurların Emekli Sandığına ödenecek ikramiyelerinin önemli bir meblağa yükselmesi göz önüne alınarak geçen yıl ödeneğine nazaran (500 000) lira fazlasıyla (750 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 35.230 Sandık yönetim giderleri :**
5434 sayılı Kanunun 28 nci maddesi gereğince T. C. Emekli Sandığının yönetim giderlerini karşılamak üzere 1971 yılı bütçesine konan ödenek ihtiyaca kâfi geldiğinden aynen (213 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 35.310 Emekli, dul ve yetim aylıkları :**
İdareimiz emeklilerine ödenmekte olan aylıkları karşılığı olarak 1971 bütçesine konan ödenek kâfi gelmediğinden 1972 yılı için (10 000) lira fazlasıyla (20 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 35.710 Memurların öğle yemeği için yardım :**
657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre memurlara verilecek öğle yemeği için (241 499) lira fazlasıyla 241 500) lira olarak teklif edilmiştir.
- 36.000 BORÇ ÖDEMELERİ :**
- 36.310 Kamu iktisadi Teşebbüslerine geçen yıllar borçları :**
Petrol Ofisi, PTT İdaresi ve THY A. O., TCDD Genel müdürlüklerinin alacaklarını ödemek üzere geçen yıl ödeneğine nazaran (999 999) lira fazlasıyla (1 000 000) lira olarak teklif edilmiştir.
- 36.320 Diğer geçen yıllar borçları :**
1971 yılında yapılan geçen yıllar borçları ödemeleri neticesinde 1972 yılına (2 645) liralık bir borç devredeceği tahakkuk etmiş olup bu meblâğ 1972 yılı için teklif edilmiştir.
- 36.400 İlâma bağlı borçlar :**
1971 yılında açılan dâvaların neticeleri 1972 yılında karara bağlanacağından ve bu borçlar yekûnu (1 200 000) liraya baliğ olduğundan geçen seneye nazaran (700 000) lira fazlasıyla 1972 yılı için (1 200 000) lira ödenek teklif edilmiştir.
- 36.600 Geri verilecek paralar :**
Ankara 8 nei Asliye Hukuk Mahkemesince karara bağlanarak kesinleşen Mehmet Baycan'a ödenecek meblâğ olarak (3 100) lira 1972 yılı bütçesine konulmuştur.

Bölüm Madde

İKİNCİ MADDENİN :

Gelir ve gideri denk olarak yapılan bütçenin gelir kısmını teşkil eden üç bölüm hakkında gerekli açıklama aşağıda arz edilmiştir. Her bölüm ve maddenin bütçede tahmin edilen ve yılı içinde tahsil edilen miktarları ayrı ayrı gösterilmiştir.

62.000

İŞLETME GELİRLERİ :

62.125 Kira gelirleri :

Hava limanı ve meydanlarımızda yeni ihtiyaçlara karşılık tahsis olunan oda, hangar, arazi ve büfelerden elde edilecek hasılatın 1972 yılında da (3 300 000) lira olacağı tahmin edilmiştir.

Bütçe yılı	Tahmin edilen	Tahsil edilen
1968	2 650 000	2 776 983
1969	2 700 000	2 493 347
1970	3 000 000	3 354 108
1971	3 000 000	1 509 969 (8 aylık)
1972	3 300 000	

62.146 Konma konaklama gelirleri :

Genel Müdürlüğünün varidatının artırılması için yapılan çalışmaların sonucu olarak 1971 yılı içinde yeniden düzenlenen ücret tarifelerinin meydana getirdiği artışlar sebebiyle ve yurdumuza turist uçaklarının her yıl artan bir tempo ile daha fazla gelmesi nedeniyle 1972 yılında konma ve konaklama gelirlerinin 1971 yılına nazaran (500 000) lira fazlasıyla (22 500 000) lira olacağı tahmin edilmektedir.

Bütçe yılı	Tahmin edilen	Tahsil edilen
1968	7 200 000	9 497 405
1969	8 300 000	12 885 123
1970	19 550 000	16 149 127
1971	22 000 000	8 252 125 (8 aylık)
1972	22 500 000	

Bölüm Madde

62.211 Handling gelirleri :

Yerli ve yabancı havayolu şirketlerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere verilen malzeme ve personel ücretlerinde 1971 yılı içinde yapılmış olan tarife değişikliği nedeniyle meydana gelen artışların 1971 yılına nazaran (200 000) lira fazlasıyla (2 500 000) lira olacağı tahmin edilmiştir.

Bütçe yılı	Tahmin edilen	Tahsil edilen
1968	75 000	131 412
1969	90 000	105 874
1970	2 000 000	132 514
1971	2 300 000	121 782 (8 aylık)
1972	2 500 000	

62.212 Lokanta, kantin ve benzeri yerleri gelirleri :

1972 yılı içerisinde hasılat olduğu takdirde ithali için (1) lira konmuştur.

62.213 B. Mesaj gelirleri:

Yabancı hava yolu şirketlerinin PTT den hat kiralamak suretiyle mesajlarını kendi devrelerinden çekmeleri nedeniyle idaremiz devrelerinden pek az mesaj çekmeleri dolayısıyla B. mesaj gelirlerinde bir azalma olmuştur. Ancak PAA ve SITA'nın devreleri ârizalı olduğu anlarda şirketler idaremize mesaj vermektedirler. Geçen yılki tahakkukta bir artış olmaması nedeniyle 1972 yılı B. mesajı varidatının geçen yılın aynı (150 000) lira olacağı tahmin olunmuştur.

Bütçe yılı	Tahmin edilen	Tahsil edilen
1968	135 000	173 673
1969	140 000	101 338
1970	150 000	115 819
1971	150 000	67 394 (8 aylık)
1972	150 000	

62.214 İşletme çeşitleri gelirleri :

İşletme çeşitleri gelirlerini teşkil eden yola hizmet, cereyan, su, otopark, transit geçiş ücreti, muayene ve tedavi kimlik kartı, apron giriş ücreti, her türlü reklâmlar, film çekme, duş, onarım, telefon abonman ve hat bakım ücretleri geçen yılda

Eölüm Madde

(5 250 000) lira olarak tahmin edilmiş ise de; yıl içerisindeki tahakkukun fazla olması ve yeni ihdas olunan elektronik sistemler ile Follow-Me, parklama ve start ücretlerinin hava yolu şirketlerinden tahline başlanması dolayısıyla 1972 yılı işletme çeşitleri gelirleri varidatının geçen yıla oranla (5 500 000) lira fazlasıyla (10 750 000) lira olacağı tahmin edilmiştir.

Bütçe yılı	Tahmin edilen	Tahsil edilen
1968	3 000 000	3 772 785
1969	3 100 000	5 332 219
1970	4 000 000	5 843 416
1971	5 250 000	1 545 746 (8 aylık)
1972	10 750 000	

63.000 ÇEŞİTLİ GELİRLER :

63.300 Çeşitli gelirler :

Hurda malzeme, ot satışı, yanık yağ satışı, gecikme cezaları, şartname ve harita bedelleri ve mahkeme masrafları gibi ücretlerin teşkil ettiği çeşitli gelir varidatının 1972 yılında geçen seneye nazaran (200 000) lira fazlasıyla (500 000) lira olacağı tahmin edilmektedir.

Bütçe yılı	Tahmin edilen	Tahsil edilen
1968	610 000	262 586
1969	650 000	301 851
1970	300 000	492 906
1971	300 000	350 534 (8 aylık)
1972	500 000	

63.400 Bağışlar :

Maddenin muhafazasını teminen (1) lira konmuştur.

Bölüm Madde

ÖZEL GELİRLER :

72.100 Hazine yardımı :

Genel Müdürlüğün çeşitli giderlerini karşılamak ve gider durumunu denkleştirmek maksadiyle Hazineden alınan nakdi yardımlar hava limanları ile meydanlarımızın her türlü ihtiyacını temin etmek ve İCAO ve ŞİKAGO anlaşmaları gereğince modern aletlerle teçhiz ve donatım giderlerine sarf edilmektedir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun yüklemiş olduğu malî külfet dolayısıyla 1972 yılı için (6 050 973) lira fazlasıyla (53 070 927) lira olarak teklif edilmiştir.

Bütçe yılı	Tahmin edilen	Tahsil edilen
1968	39 874 693	
1969	46 564 052	
1970	35 601 787	
1971	47 095 079	
1972	53 070 927	

72.400 Geçen yıldan devreden maktit :

1971 yılı tatbikatı göz önünde bulundurularak 1972 yılında da (7 000 000) lira nakdin devredeceği tahmin edilmiştir.

Bütçe yılı	Tahmin edilen	Tahsil edilen
1968	8 000 000	
1969	7 500 000	
1970	7 500 000	
1971	7 000 000	
1972	7 000 000	

Rapor

Bütçe Karma Komisyonu Başkanlığına

BİRİNCİ BÖLÜM

HİZMETİN NİTELİĞİ VE YERİNE GETİRİLME ŞEKLİ

1. Kuruluş ve amaç :

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü (DHMI) 28 . 2 . 1956 tarihinde 6686 Sayılı Kanunla Kurulmuş olup, Ulaştırma Bakanlığına bağlı tüzel kişiliğe sahip Katma Bütçeli bir Genel Müdürlüktür.

Genel Müdürlüğün Kuruluş amacı, Türkiye Hava Ülkesindeki yerli - yabancı asker ve sivil bütün uçakları yerden kontrol suretiyle havada güvenlik ve düzeni sağlamak, bu hizmetlerin gerektirdiği hava seyruşefer yardımcı cihaz ve sistemlerini, tesislerini, yer - hava ve yer - yer muhabere şebekelerini kurmak ve çalıştırmak, sivil hava liman ve meydanlarının işletilmesini sağlamak ve idame ettirmektir.

2. Görevler

Genel Müdürlük :

- Devlete ait olup kendisine verilen sivil hava meydanı ve limanlarını ve bunlara ait her türlü tesisleri işletmek,
- Hava seyruşefer, telekomünikasyon, hava trafik kontrol cihaz ve sistemlerini işletmek ve hizmetlerini ifa etmek,
- Bayındırlık Bakanlığından teslim alınan hava meydan ve limanlarının her türlü bakımı ile devamlı tamirlerini yapmaktır.

Ayrıca, hakikî ve hükmi şahıslara ait hava meydan ve limanları ile askerî meydanları da anlaşmaları gereğince işletebildiği gibi işletmenin zaruri kıldığı teçhiz, tesis, tevsi ve ıslahları da Bayındırlık Bakanlığı ile mutabık kalarak yapmaya yetkilidir.

3. Hizmetin kapsamı :

A) Hava ulaştırma sistemi, üç alt sistemden meydana gelir. Bunlar :

- Uçaklar,
- Hava limanları, şehir - hava limanı ve meydanları irtibat yolları,
- Hava trafik kontrol ve hava telekomünikasyonu cihaz ve sistemleridir.

Bu üç alt sistem karşılıklı olarak birbirlerine tabidirler, birisindeki yetmezlik veya aksaklık diğerlerini etkiler ve dolayısıyla tüm hava ulaştırma sistemini sarsar.

Bugün, Türkiye'den ve Türkiye'ye Türk Hava Yolları ve 27 tarifeli, 58 tarifersiz hava yolu işletmesi tarafından hava seferleri yapılmaktadır. Diğer iki alt sistem, yani hava limanları ve meydanları ile trafik kontrol ve telekomünikasyon cihaz ve sistemlerinin işletilmesi DHMI Genel Müdürlüğünün sorumluluğundadır.

B) DHMI Genel Müdürlüğü 6686 sayılı Kanunla kendisine verilmiş olan görevleri yürütürken, kurucu üyesi bulunduğumuz Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtının (ICAO) çeşitli sivil havacılık eylemleri için koymuş olduğu kurallara yani, 4749 sayılı Kanunla onaylanmış bulunan

Şikago Uluslararası Sivil Havacılık Komisyonu ve bu konvansiyona eklerle tesbit olunan beynelmül usul ve standartlara uymak zorunluluğundadır.

Bu husus, DHMİ Genel Müdürlüğü diğer kuruluşlardan ayırdeden bir nitelik arz etmektedir. Şöyleki :

1. DHMİ Genel Müdürlüğü hizmetlerini yürütmek için gerekli tesis, gereç ve sistemlerinin Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtının (ICAO) tesbit ettiği usul ve standartlara uymak,

2. Bu tesis, gereç ve sistemleri kullanarak yapılan hizmetlerin, uluslararası standartlara uygun seviyede yürütmek zorunluluğundadır.

3. Ayrıca hizmetlerin uluslararası standartlara uygun seviyede yürütülmesini çeşitli ihtisas dallarında yetki ve sorumluluk verilecek personelin mesleklerinin gerektirdiği yabancı dil, bilgi, tecrübe ve yeteneklere sahip olmaları ile mümkündür.

C) DHMİ Genel Müdürlüğü, ikisi uluslararası tarifeli ve tarifersiz uçuşlara açık hava limanı ve üçü tarifersiz uluslararası uçuşlara açık olmak üzere 15 adet hava limanı ve meydanını işletmektedir.

Türkiye hava ülkesinde; uçuş emniyeti, hava trafik kontrol düzeninden, arama ve kurtarma faaliyetlerinin koordinasyonundan sorumlu olan Genel Müdürlük bu maksatla 2 saha kontrol merkezi, 5 yaklaşma kontrol ofisi ve 12 meydan kontrol kulüsi işletmektedir. Ayrıca, hava trafik kontrol üniteleri hava savunma sistemine teşhis yönünden yardımcı olmaktadır.

Türkiye hava ülkesinde uçuşların emniyet, sürat ve intizamla yapılması için 615 kilometresi tavsiyeli ve 6 575 kilometresi kontrollü olmak üzere 7 190 kilometrelik bir hava yolu şebekesi tesis edilmiştir. Bu hava yolu şebekesi üzerinde, (Van'dan Tekirdağ'a ve İnebolu'dan Mut'a kadar bütün Türkiye sathına dağılmış) ve meydanlar ci varında tesis edilmiş olan 50 adet değişik cins ve tipte elektronik hava seyrüsefer yardımcı cihaz ve sistemlerine ait istasyonlar günün 24 saatinde devamlı olarak işletilmektedir.

Uçuş emniyeti, çok süratli ve kusursuz muhabere imkânlarının varlığına ihtiyaç gösterdiğinden, DHMİ Genel Müdürlüğü, 2 uluslararası muhabere merkezi ve 14 muhabere istasyonu işletmektedir. Bu muhabere merkez ve istasyonlarında 72 değişik frekans üzerinden neşriyat yapan 781 muhtelif cins ve tipte alıcı ve verici telsiz cihazları bulunmaktadır.

Ayrıca, saha kontrol merkezlerindeki hava trafik kontrolörlerinin uçaklarla çok uzun mesafelerden radyo telefon konuşmasını sağlamak amacıyla 6 adet uzun menzilli, çok yüksek frekanslı (VHF/UHF periferial) telsiz istasyonu kurulmuştur. Bunlara ilâveten, PTT'den temin edilen şehirler ve milletlerarası 28 uzun hat telefon ve teleks devresi de aralıksız hizmette bulundurulmakta ve bu iş için PTT'ye senede 7,5 milyon lira civarında hat kira ücreti ödenmektedir.

Hava seyrüsefer yardımcı istasyonlarının, (ICAO) standart ve toleransları içinde çalışmalarını sağlamak için, gerekli periyodik ve ârızî kontrollerini havada yapmak maksadıyla 2 adet elektronik kontrol uçağı kullanılmakta ve buna ait yer lâboratuvarı kurulmuş bulunmaktadır.

Meydanlarını ve hava seyrüsefer yardımcı istasyon cihaz ve sistemlerinin işletilmesi, bakım ve onarımı, kar mücadelesi, yangın ve kurtarma için 372 adet değişik tip araç ve gereç 120 adet muhtelif tipte elektrojen grubu kullanılmakta ve 2 425 personel çalışmaktadır.

4. Personel statüsünün hizmetin yürütülmesindeki yeterlik derecesi :

Havacılık teknik ve teknik olduğu kadar da komplike bir hizmettir. Bu hizmetin, her şeyden önce havacılık alanında yetişmiş personele bağlı olduğu bir gerçektir.

a) 1 Aaralık 1971 tarihi itibariyle mevcut personel 2 425 olup bunlardan; 139 adedi (% 5,73) yüksek okul mezunu, 463 adedi (% 19,09) lise muadili okul mezunu, (Bunlardan 129 adedi yüksek okul öğrencisi olup, tahsilini tamamlayınca DHMİ'den ayrılacaklardır.) 255 adedi (% 10,51) orta okul mezunu, 1 167 adedi (% 48,12) ilk okul mezunu, 401 adedi (% 16,53) okur - yazar'dır.

Böyle bir durumda nasıl bir işletme yapılabildiği konusu önemli bulunmaktadır.

Personel alınsa bile bunların eğitilmeleri ve hizmete verilmeleri 2 - 3 yıldan evvel olamaz, DHMİ'nin başka personel kaynağı yoktur.

İşletme yabancı dil bilmeyi gerektirmektedir. Yabancı dil bilir personelin sağlanması zor ve mevcutların da dil eğitimine tutulmaları zaman almaktadır.

b) Hava trafik kontrol hizmetleri ve hava limanları işletmeciliği, Uluslararası anlamda ortak, özel tekniklerin uygulanmasını gerektirir.

Örneğin, Newyork - Paris - Roma - İstanbul - Tahran - Karacı - Bankok - Hongkong - Tokyo seferlerini yapan bir uçağa ve yolcularına, bu hava limanlarında aynı nitelikteki hizmetler, aynı teknik ve usullerle aynı zaman birimi içinde yapılmazsa; aynı trafik kontrol hizmetleri ile aynı düzen, sürat ve güvenlik sağlanmazsa; Uluslararası hava ulaştırma sisteminde, millî ekonomileri de etkileyecek, aksaklıklar doğar.

Hele, hizmetlerin ifasında büyük farklılıklardan da öte mal ve can güvenliğini tehlikeye sokabilecek yetmezlikler varsa millî ekonomide meydana gelebilecek büyük kayıplar yanında millî prestij kaybı da önemle söz konusudur.

DHMİ Genel Müdürlüğü; yeni tesisler, modern araç ve gereç ve sistemlerden de daha öncelikle, bunları işletecek uzman personelin bunalımı içindedir.

Mahiyeti itibariyle sürekli araştırma, etüt, plânlama ve modernize edilmek zorunluluğunda olan hava seyrüsefer ve işletme hizmetlerinin yeterli nitelikte personeli olmadıkça başarı şansı yoktur. Uçuş emniyeti azalır, can ve mal kaybına sebep olabilir.

DHMİ Genel Müdürlüğü; yeterli personel temini ve yetişmiş personelin muhafazasında belli başlı şu güçlüklerle karşılaşmaktadır :

i) Türkiye'de DHMİ'nin yürüttüğü hizmetler için personel yetiştiren herhangi bir kuruluş yoktur.

ii) DHMİ, ihtisas görevlerinde kullanacağı personeli kendisi yetiştirmek zorundadır.

Uluslararası tecrübeler ve teamüller hava trafik kontrol hizmetine yeni intisap edenler için belirli bir tahsil seviyesi (lise ve üzeri) İngilizce dil bilgisi ve diğer temel vasıfların varlığına ilâveten en az iki yıllık bir eğitim süresinden sonra mesul görev verilebilmesinin mümkün olduğunu ortaya çıkarmıştır. Mesleğin icra safhasında da eğitim ve kontrollerini aralıksız devam ettiren bir hava trafik kontrolörü «iyi kontrolör» seviyesine 3 - 5 yılda erişebilmektedir.

DHMİ'ye yeni alınan ve aranan temel niteliklere sahip personelin Genel Müdürlükçe yetiştirilmesi ve meslek formasyonları kazandırılması zarureti vardır. Bu amaçla, Genel Müdürlük bünyesinde çeşitli kurslar açılmakla beraber, bu kursların temel eğitim niteliklerini aşamaması ve kapasite itibariyle de ihtiyaca cevap verememesi dolayısıyla dış memleketlerde eğitim önem kazanmaktadır.

Ayrıca önümüzdeki 3 - 5 yıllık süre içinde Yeşilköy tevsinin tamamlanacağı, Antalya meydanının tevsi edileceği, Gaziantep meydanının açılacağı ve İzmir'in faaliyetlerinin artacağı göz önüne alınarak ve meslek eğitiminin uzun süreye ihtiyaç gösterdiği düşünülerek, şimdiden çeşitli branşlarda personel temini suretiyle gerekli kadronun kurulması ve bunların eğitilmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur.

c) DHMİ hizmetlerinde uzmanlaşmış olan personel, yerli ve yabancı hava yolu işletmeleri ve diğer havacılık yer hizmetleri kuruluşları için, aranan başlıca vasıflar kazanmış olduklarından çok fazla ücretlerle transfer edilmektedir.

1965 - 1970 yılları arasında hava trafik, elektronik ve meydan işletme mevzuunda yetişmiş, yaklaşık olarak 450 teknik personel maaş ve ücretlerinin mahdud olması nedeniyle, görevlerinden ayrılmışlardır. Ekserisi yurt dışına gitmiştir.

Mevcut ücret rejimi; personel temininde, mevcutların teşkilâta uzun sene kalmalarına engel olmakta, ehil personel ya yurt içinde özel sektöre kaymakta veya yurt dışına gitmektedir ki, buna bir çözüm yolu bulabilmek için, hizmetin özelliği ve bu meydana muasır ülkeler havacılık teşekküllerindeki uygulama dikkat nazarına alınmak suretiyle ayrı bir ücret rejimi uygulanmalıdır.

Bu konuda, en ileri personel sistemlerine sahip ülkelerde dahi havacılık personeli için özel statüler uygulandığı ve komşu memleketlerde havacılık personeline özel durumlar kabul edildiği vâkıasını hatırlatmakta fayda vardır.

Havacılık hizmetlerinin Uluslararası standartlarda, güvenlikle yürütülmesini sağlamak için, ICAO dökümanlarında da belirtildiği veçhile, DPT Müsteşarlığında 24 . 12 . 1970 günü hava ulaştırmasıyla ilgili kuruluşların iştirakiyle yapılan toplantıda da belirtilen, havacılık personeli için özel personel statüsünün getirilmesi ve mevcut, ileride açılacak üniteler kadrolarının şimdiden doldurularak eğitim safhasına geçilmesi ve bunun içinde dış imkânların yaratılması gereklidir.

İKİNCİ BÖLÜM

HİZMETİN GELİŞMESİ

Dünya Hava Ulaştırma Endüstrisindeki süratli gelişmeye paralel olarak DHMİ nin hizmetlerinde de süratli bir tempo ile gelişme olduğu görülmüştür. Bu konuda, hava trafiği (Uçak, yolcu ve yük) Türkiye'de dünyadakine oranla daha hızlı bir gelişme göstermiştir.

Gelirler :

Genel müdürlük katma bütçeli bir idare olduğundan, kuruluş kanununun 10 ncu maddesine dayanılarak hava liman ve meydanlarına sefer yapan ve yurdumuz üzerinden transit geçen yerli ve yabancı hava yolu şirketlerinden yapılan hizmetler karşılığı olarak gelir sağlamak ve bu para doğrudan bütçeye irat kaydolunmaktadır.

Gelirlerin başlıcaları şunlardır :

- a) Kira gelirleri,
- b) Konma konaklama gelirleri,
- c) Handling hizmetleri gelirleri,
- d) Lokanta, kantin ve benzeri yerlerin gelirleri,
- e) «B» mesajı gelirleri,
- f) Çeşitli işletme gelirleri,
- h) Bağışlar.

Genel müdürlüğünü 1965 yılından bu yana gelirleri, gelir artışları, personel giderleri ve gelirlerin personel giderlerine oranlarını aşağıda gösterilmiştir :

Yılı	Gelir toplamı	Gelir artışı %	Personel giderleri	Personel giderlerine göre gelir
1965	9 366 416	+ 26,3	17 405 284	53,8
1966	11 833 604	+ 31,1	25 442 926	46,5
1967	15 521 845	+ 10,6	28 626 773	54,2
1968	17 176 944	+ 23,5	30 067 685	57,1
1969	21 219 755	+ 77,1	32 115 902	66,0
1970	37 723 222	—	42 788 922	88,1
(*) 1971	28 655 862		36 643 939	78,2

(*) 8 aylık

1965 mali yılında tahakkuk eden gelirlere nazaran 1971 yılında tahsil edilen gelirlerde % 205 bir artış sağlanmıştır. Bu artışın mali yıl sonunda (40) milyon Tl. sın aşacağı tahmin edilmektedir.

1970 te sağlanan gelir DHMİ tüm giderlerinin % 52,2 sini karşılamıştır. 1971 yılında 8 ayda tahsil edilen gelirler, 1970 mali yılı gelirlerine nazaran % 40,2 bir artış gösterdiği tesbit edilmiştir. Genel müdürlük, öz kaynak gelirlerinin artırılması yolundaki çalışmalarına hız vermiş olup, bu meyanda :

Meydanlarımıza inmeden hava ülkemizden geçen uçaklardan, 1 . 1 . 1970 ten itibaren her geçişte 35 dolârlık transit uçuş ücreti alınmaya başlanmıştır.

Ayrıca, Yeşilköy Hava Limanında terminalden uçağa, uçaktan terminale DHMİ Genel Müdürlüğüne yolcuların otobüsle taşınması için gerekli çalışmalar yapılmakta olup, bu hususun tahakkuku halinde Hazineye tahminen yılda (4 000 000) Tl. gelir sağlanmış olacaktır.

827 sayılı Rihtım Resmi Kanununda gerekli değişiklik yapılmak suretiyle hava liman ve meydanlarını da kapsamına alması DHMİ Genel Müdürlüğüne yılda 15 - 20 milyon Tl. bir gelir sağlayacaktır. Kanun teklifi halen Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarında bulunmaktadır.

DHMİ Genel Müdürlüğüne, Türk Hava Yollarına % 70 oranında indirimli bir tarife tatbik edildiği görülmüştür. Bu husus plân ilkeleri ile bağdaşmadığından kaldırılması cihetine gidilmelidir.

Eğitim hizmetleri :

DHMİ için gerekli hava seyrüsefer, meydan işletmeciliği ve elektronik gibi özel ihtisas sahibi olması gereken personelin Türkiye'de başka kaynağı olmadığından kendi bünyesinde yetiştirmek mecburiyetinde bulunan genel müdürlük 1959 yılında DHMİ Eğitim Merkezini açmıştır. İhtisas personelinin yetiştirilmesinde başlıca üç kaynaktan faydalanılmaktadır.

- a) DHİMİ bünyesinden,
- b) Yurt içi kuruluşlardan,
- c) Yabancı ülkelerden, (İhtisas ve ileri eğitim).

Genel müdürlük kendi imkânları ile 1959 - 1971 yılları döneminde hava trafik kontrol, radar, muhabere, radyo telefon, uçuş emniyeti, hava sistemi, uçuş kontrol, AIS, işletme, elektronik, elektrojen grupları, havacılık itfaiyesi, malzeme, apron makinistliği, oto - motor onarımı, İngilizce, daktilo elektronik ve kalorifer konularında 469 personeli eğitmiştir.

1969 yılı sonuna kadar; AİD den sağlanan imkânlarla 103 kişi Amerika'da hava trafik kontrol, elektronik ve işletme, CENFO ve RCD den de temin olunan imkânlarla 126 personel İran ve Pakistan'da hava trafik kontrol, radar, elektronik ve işletme branşlarında eğitilmiş; ayrıca, İngiliz teknik yardımından da 4 personel eğitim görmüş 2 personel ise halen Londra'da eğitim görmektedir.

1970 yılında Birleşmiş Milletler Sivil Havacılık Teşkilâtı bursundan 4, Avrupa Konseyi bursundan 4 ve CENFO bursundan da 36 kişiye eğitim sağlanmıştır.

1969 sonuna kadar Kara ve Hava Kuvvetlerine mensup 207 subay ve astsubay DHİMİ ce eğitilmiştir.

1971 sonu itibariyle de yurt içinde muhtelif kurumlarda 85 DHİMİ personeli eğitim görmüştür.

Hizmetin en iyi şekilde yürütülmesi için personelin İngilizce bilmesi, istenilen diğer niteliklere öncelik tanınmaktadır. Bu maksatla 1971 yılında 12 kişilik bir lisan lâboratuvarı kurulmuş olup, eğitime başlama hazırlıklarına geçilmiş bulunmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YATIRIMLAR

1. Birinci, İkinci Beş Yıllık Plân devresi yatırım programlarında hizmetin süratle gelişmesine paralel olarak, gerekli tedbirler alınmış ve aşağıda gösterildiği şekilde beş anagrup altında program gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmesine devam edilmektedir.

- a) Yeni yatırım projeleri,
- b) Geliştirme ve yenileme projeleri,
- c) İnşaat ile ilgili onarımlar,
- d) Haberleşme ile ilgili yatırımlar,
- e) İşletme ile ilgili yatırımlar.

2. Birinci ve İkinci Beş Yıllık Plân devresi yatırım programlarından alınan ödenek, sarf ve yatırım gerçekleşme yüzdeleri :

Yıllar	Bütçe ile alınan ödenek	Aktarmadan ve blokaden sonraki ödenek	Gerçekleşme	%
1965	22 135 000	22 118 620	11 297 214	50,9
1966	24 980 000	14 949 920	12 615 369	84,3
1967	10 000 000	10 165 000	9 188 397	90,3
1968	13 500 000	13 343 500	11 221 558	84,0
1969	18 500 000	15 445 000	11 989 176	77,6
1970	18 336 750	13 702 349	9 425 578	68,7
+ 1971	18 800 000	—	8 982 626	47,8

(+) Ekim sonu itibariyle 8 aylıktır.

Yatırım gerçekleşmesinde karşılaşılan güçlükler :

- Kotaların takvim yılına göre Ocak ve Temmuz aylarında çıkarılması, DHMİ Genel Müdürlüğü Bütçesinin ise malî yıla göre kullanılması sebebiyle meydana gelen zorluklar,
- Ticaret ve Maliye bakanlıklarınca döviz tahsislerinin zamanında yapılmayışı,
- DHMİ Genel Müdürlüğüne ayrılmış yeteri derecede döviz verilmeyişi, (kuruluşun direkt ve endirekt yoldan 1 - 1,5 milyon civarında döviz temin etmesine rağmen.)
- 2490 sayılı Kanuna ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununa göre ihale mecburiyeti,
- Teknik personel temini,
- Hizmetle ilgili olarak yatırım için istenilen ödeneklerin tam olarak verilmeyişi ve verilmiş olan ödeneklerin de yıl içinde tenkis edilişi.

1972 malî yılı yatırım programı :

Genel Müdürlüğün 1972 malî yılı yatırım programı 19,9 milyon lira olarak Devlet Plânlama Teşkilâtınca kabul edilmiş bulunmaktadır. Geçen yıldan devam eden DME cihazı alımı projesi ve ilâveten hava, liman ve meydanlar ile tesislerinin ve bağlı seyrüsefer yardımcı istasyonlarının fiziki yönden geliştirilmesi, elektronik ölçü aletleri ve yedekleri, plâstik DOM temini, muhtelif teçhizat, kablo alımı, değişimi ve tesisi, uçak motoru yedekleri ile uçak kontrol sistemleri yedekleri, elektrik ve aydınlatma tesisleri ile elektrojen grubu, özel aydınlatma ve enerji hattı yedekleri, elektronik cihaz ve ölçü aletleri yedekleri, motorlu araç ve iş makineleri yedekleri, VOR cihaz-

zı ve yedekleri temini, VASİS ve uzaktan kumanda kablo temini, UHF cihazı ve yedekleri temini, ILS cihazı ve yedekleri temini, 4749 sayılı Kanun çerçevesindeki zaruri, yıl içinde belirecek harcamalar ile kesinhesap farkları ve nevakısı itmam ve etüt proje giderleri projesini kapsamaktadır. Programda ayrıca 4 meydan için sosyal tesisler yer almaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sermaye teşkili ve transfer harcamaları :

1. Harcamaların plân ve programlara uygun olarak yapıldığı, 1972 yılı Bütçesinin kamulaştırma ve satınalma bedeli maddesine konulan (80 000) lira ödeneğin Esenboğa dış merkez yolu Bağlum VOR istasyonu irtibat yolu ve Biga BOR'u enerji hattı güzergâhı istimlak bedeline aidolduğu görülmüştür.

2. Genel Müdürlüğün transfer bütçesine konulan rakamlar kanun, talimat ve mahkeme kararları gereğince hükme bağlanmış ve ödeme mecburiyeti nedeniyle bütçeye intikal ettirildiği, bu eümlerden olarak 580 sayılı Kanun gereğince Millî Prodüktivite Merkezine ödenecek aidat, 5434 sayılı Kanun gereğince Emekli Sandığına ödenecek % 1 ek karşılıklar, emekli ikramiyeleri, sandık yönetim giderleri, emekli dul ve yetim aylıkları ile memurlara öğle yemeği için yardım ile ilâma bağlı boraçlar için yapılacak ödemelerin bu meyanda olduğu bütün harcamaların zamanında ve yerinde kullanıldığı müşahede edilmiştir.

3. Genel Müdürlük bütçesinden kurum ve derneklere yapılan malî yardımlar maddesinde yalnız memurların öğle yemeği için ödenek konulduğu görülmüş yapılan inceleme neticesi bu ödeneğin Başbakanlık emirlerinde belirtilen esaslar dâhilinde DHMİ Yardımlaşma Sandığına intikal ettirileceği tasdik edilmiştir.

4. Petrol Ofisi, PTT, THY A. O. ve TCDD Genel müdürlüklerinin eski senelere ait alacak faturaları zamanında Genel Müdürlüğe intikal ettirilmediğinden ödeme yapılamamış ve (1 000 000) lira civarında bir borcun 1972 senesine devrettiği müşahede edilmiştir.

5. 1972 yılı Bütçesi ile ilâma bağlı boraçlar maddesine (1 200 000) liralık ödenek konulmuştur. Mevcut dosyaların tetkikinde bu ödeneğin yıl sonuna kadar ihtiyacı karşılayabileceği tesbit edilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

1971 YILI BÜTÇE UYGULAMASI

1. 1971 cari bütçesinin bölümlerindeki mevcut ödenek safhalarının geçmiş yıllardaki tatbikatları nazarı dikkate alınarak âzami derecede tasarrufa riayet edilmek suretiyle yapılmakta olduğu 1971 yılı son aylarında harcamaların mübrem ihtiyaçlara inhisar ettirildiği, cari harcamaların bütçe kanunundaki esaslara ve Bakanlar Kurulunun kararına istinaden personel giderleri hariç % 10 - 20 tasarrufla yapıldığı artması muhtemel ödeneğin ihtiyaç fazlası olarak sarf edilmesi eihetine gidilmediği görülmüştür.

2. Kasım 1971 ayı sonu itibariyle cari transfer harcamaları şöyledir :

		Tahsis	Harcama
TRANSFER HARCAMALAR	(A/1)	55 756 273	35 215 325
CARİ HARCAMALAR	(A/3)	6 347 811	5 796 827

D. H. M. İş. Gn. Md. Bütçesi (S. Sayısı : 14)

3. Başbakanlığın 25 . 4 . 1969 gün ve 87 - 29 / 200 sayılı genelgeleri esaslarına uyularak içinde bulunduğumuz mali klâsik bütçe sisteminin terk edilerek uygulanmasında fayda görülen program bütçe sistemine geçilmesi maksadıyla Genel Müdürlükte bir program bütçe ünitesi kurulmuş çalışmalar aralıksız devam etmektedir.

4. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun uygulanması sebebiyle fiilen çalışmakta olan personel adedine göre 1928 kadro ve ayrıca yevmiyeli olarak çalışmakta olan 570 personel için kadro verildiği tesbit edilmiştir.

5. Yeniden yapılmakta ve yapılacak olan tesisler için (Yeşilköy Hava Limanı, Antalya ve Gaziantep meydanları) kalifiye elemanın yetiştirilmesi gayesiyle halen ihtiyaca kâfi gelmeyen kadrolara ilâve olarak Genel Müdürlükçe plânlandığı şekilde 1972 yılı içinde torba kadrolardan ihtiyacı karşılayacak miktarda torba kadro tahsisi uygun olacağı müşahede edilmiştir.

6. Bütçe ile alınan tahsisatların hizmetin icabına göre önceden plânlanarak maliyet hesaplarının tesbit edilmek suretiyle talebedildiği, dolayısıyla yıl içinde cari bütçe maddeleri arasında kayda değer bir aktarma ve ek ödeneğin talebedilmediği müşahede edilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

1972 MALİ YILI BÜTÇE İNCELEMESİ

1. Yıllar programlara göre her hizmet karşılığı ödenek havacılık hizmetlerinin ehemmiyeti göz önünde tutularak talebedildiği, görülmüştür. Ancak, dev adımlarla ilerleyen sivil havacılık hizmetlerini ifa eden diğer milletlerin seviyesine ulaşabilmek için bu sektöre daha fazla malî imkânların sağlanmasının gerekli olduğu müşahede edilmiştir.

2. Genel Müdürlüğün inşaat ödemeleri, hava liman ve meydanları ile seyrüsefer yardımcı tesislerinin bakım ve onarımlarını yeni inşaat olarak da sosyal tesisler yapımını kapsamaktadır. Ödemeler yıllık plân ve programlara dayanmakla beraber bütçe imkânları nedeniyle Beş Yıllık Plânda öngörülen konuları tamamen karşılamadığı tesbit edilmiştir. 2 000 000 metre kara üzerinde olan ve bugünün rayiçlerine göre, değeri (600) milyondan fazla bulunan pist, taksirut ve apronların onarım, meydanların fizikî yönden geliştirilmesi için yıllık programlarda öngörülen tahsisatın, % 4 . amortisman nazarı itibara alındığı takdirde, en az (24) milyon Tl. sı olarak tesbiti icabetmektedir.

3. Genel Müdürlük tarafından hakiki ihtiyaçlara göre hazırlanan bütçeler Maliye Bakanlığınca hizmetin ehemmiyeti göz önüne alınmadan indirime tabi tutulduğu görülmüş, dolayısıyla plânlanmış ve programa bağlanmış bir kısım hizmetlerin yürütülmesi imkânsız hale gelmiştir. Bu durumdan bütçede bir tasarruf yapılırken kuruluşun özelliğinin göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağı kanaatine varılmıştır.

4. Dış seyahatlere ait hizmetleri (ICAO) Beynelmilel Sivil Havacılık Teşkilâtının yapmış olduğu toplantı programlarına göre düzenlendiği, gidış geliş vasıta ücretleri için ödenek alınmadığı ve hava yolu şirketlerinden (PAS) temin edilerek personelin seyahatlerinin ücretsiz sağlandığı, dolayısıyla âzami tasarrufa riayet edildiği tesbit edilmiştir.

5. Döşeme ve demirbaş masraflarını karşılamak üzere verilmiş bulunan ödeneğin lüks ve israfa gidilmeden sarf edildiği, büro malzemeleri temini bakımından standardizasyona gidildiği görülmüştür.

YEDİNCİ BÖLÜM

DİLEK VE TEMENNİLER

1. — Mevzuat yönünden :

a) Hava liman ve meydanlarında uçuş emniyet sahalarını tahdit ve tehdideden çeşitli inşaat faaliyetlerinin menine ve sınırlandırılmasına mütedair «Mania Kanunu» nun biran evvel çıkarılması işi üzerinde durulmalıdır.

b) Tamamen teknik mahiyette olan hizmetin ifasında geçici görevle gönderilen çeşitli ihtisas branşındaki personele verilen ikamet yevmiyele-ri hiçbir suretle yeterli olmamakta ve bilhassa Anonim Ortaklık statüsündeki Türk Hava Yolları personeli ile yapılan müşterek seyahatlerde DHMİ personeli zor durumda kalmaktadır. Zira THY A. O. lığı personeli çok yüksek harcetmektedir. Bu gibi durumlara mâni olunması için 6245 sayılı Harcetme Kanununun günün şartlarına uygun hale getirilmesi öngörülmelidir.

c) Havaacılık özel ihtisası gerektiren, nev'i şahsına mahsus teknik ve o nisbette komplike bir branştır. Mevcut personelin muhafazası ve yenilerin işe alınmasında ücret rejimi engel olmaktadır. Zira, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi kuruluşlarda can ve mal emniyeti sorumluluğu bulunmayan personel ile DHMİ personeli aynı statüde işlem görmektedir ki, bu hal hizmetin icaplarına ve geleceğine uygun düşmemektedir. Muasır ülkeler sivil havaacılığı bu durumda değildir. Yan ödemeler henüz kuvveden fiile çıkmamıştır; çıksa bile faydası mahdud olacaktır. Bu durumlar yetişen personelin yurt içinde özel sektöre kaymasına ve ayrıca yurt dışına gitmelerine sebebi olmaktadır. Bu konuya bir çözüm yolu bulunmalı, havaacılığımızın bu dalı istenilen seviyeye ulaştırılmalıdır.

d) 827 sayılı Rihlüm Resmi Kanununun Devlet Hava Meydanları İşletmesine de teşmili ve dolayısıyla yılda 15 - 20 milyon TL. gelirin sağlanması için, halen T. B. M. M. komisyonlarında bulunan tadil tasarısının biran önce çıkarılmasına çalışılmalıdır.

e) 1050, 2490, 5383 ve 6246 sayılı kanunlar işleri geciktirmektedir. Yurt dışında kritik bir malzemenin alınma süresi 6 - 20 ay arasında değişmektedir ki, böyle bir durumun havaacılığın gerektirdiği emniyet faktörü ve sürati ile bağdaşmayacağı takdir buyrulur. Bu bakımdan adı geçen kanunların, günün ve geleceğin şart ve icaplarına göre tadilleri ve bazı muafiyetlerin tanınması işi önemini muhafaza etmektedir.

2. — Personel yönünden :

6686 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün görevleri tamamen teknik ve o nisbette de komplike hizmetler olup, yerine getirilmesi, idamesi, kalite ve kantite yönünden yetişmiş elemanlara bağlı bulunmaktadır. Ancak, mevcut personel sayısı 2 425 olup, bunlardan ;

139 adedi (% 5,73)	Yüksek okul mezunu
463 adedi (% 19,09)	Lise muadili okul mezunu (129 u öğrenci)
255 adedi (% 10,51)	Ortaokul mezunu
1 167 adedi (% 48,12)	İlkokul mezunu
401 adedi (% 16,53)	Okur - yazardır.

Bu durum Genel Müdürlüğe gereken önemin verilmesini ve dolayısıyla Genel Müdürlüğe plânlandığı şekilde kadro imkânları ile beraber yurt dışı eğitimin sağlanmasını gerektirmektedir. Konu üzerinde önemle durulmaya değer niteliktedir. Hal çaresi bulunmalıdır.

3. — Plân uygulaması ve sair hususlar yönünden :

a) Yatırımlar malî ve gümrük mevzuatındaki gerekler nedeniyle istenilen şekilde yürütülememekte ve zamanında tahakkuk ettirilememektedir. Şöyle ki :

- i) İthalât kotasının Ocak ayında yürürlüğe, konması kamu kuruluşlarına ait malî yıl bütçesinin Mart ayında kanunlaşması,
- ii) İthal edilecek malzemenin ilân süresinin 45 günden aşağı olmayacağı dolayısıyla kotanın ilk devresi için döviz temin edilememesi,
- iii) Amerika Birleşik Devletleri AID Fonundan finanse edilecek malzeme için döviz temini hususunun tahsis mektubuna bağlanması ve Amerika Birleşik Devletlerinde ilân edilmesi,
- iv) Yabancı ülkelerdeki firmalarla sözleşme yapılması, teminat alınması ve malî formalitelerin zamanında yapılamaması,
- v) Yatırım harekâtı için gerektiğinde döviz ve nakit paranın temin edilememesi,
- vi) Maliye Bakanlığınca akreditif bedellerinin bir mutemede açılması ve bir kredinin mahsubu yapılmadan ikinci bir kredinin verilmesidir ki, bunlar Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne ait işlerin zamanında yerine getirilmesine engel olan başlıca unsurlardır.

Konuya şu şekilde bir çözüm yolu bulmak mümkündür :

DHİM Genel Müdürlüğü, yaptığı hizmetler icabı olarak yurda döviz sağlayan bir kuruluştur. 1970 yılında (37 723 146.45) Tl. ve 1971 yılında on aylık (Ocak - Ekim) devrede (28 655 862) Tl.lık döviz sağlamıştır. Bu miktardan, hiç olmazsa yurt dışı bankalardan birine (100 000) dolar bloke edilir ise, dolayısıyla yukarıda açıklanan sakıncalar bir dereceye kadar çözümlenmiş olur. Nitekim, Maliye Bakanlığı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığına bu imkânı bahşetmiş bulunmaktadır. Bu bakımdan, konuya önem verilmeli ve bir esasa bağlanmalıdır.

b) Hava liman ve meydanları belediye hudutları dışında olup, personelin taşınması kiralık otolarla sağlanmakta isede bu maksatla; 1967 de (989 406) Tl. 1968 de (1 145 265) Tl., 1969 da (1 047 312) Tl, 1970 te (886 120) Tl. ve 1971 de (1 044 370) Tl. oto kirası ödenmiştir. Bu hususun Hazine menfaati dikkat nazarına alınmak üzere etüdedilmesi ve bir esasa bağlanması gerekli görülmektedir.

e) DHİM Genel Müdürlüğüne, THY A.O. Genel Müdürlüğüne konma - konaklama ve kira ücretleri için tenzilatlı tarife uygulanması, Devlet bütçesinden endirekt yapılan bir yardım mahiyetinde olduğundan uygun değildir. Bu tenzilatın kaldırılması gerekmektedir.

d) Artan işletme masraflarını karşılamak en az personel giderlerine denk olacak seviyeye getirmek için Genel Müdürlüğün özkaynak gelirlerini artırmak maksadiyle yaptığı çalışmalar takdirle karşılanmıştır. Bu meyanda memleket haricine giden yolculardan alınan «yolcu hizmet ücretinin» diğer devletler seviyesine getirmek üzere (30) Tl. olacak şekilde ayarlanması; Hazine gelirinin artırılması bakımından uygun mütalâa edilmektedir.

e) Yeşilköy beynelmüllet hava limanında terminalden uçağa ve uçaktan terminale yolcuların otobüsle taşınması için Genel Müdürlükçe yapılan çalışmalar kısa zamanda sonuçlandırılmalı ve uygulamaya geçilmelidir.

f) Memleketimizde iç hatlar seferlerinin jet uçaklarıyla yapılması neticesi, iki nokta arasında uçuş yolculuğu çok kısıtlanmış bulunmaktadır. Buna paralel olarak meydanların şehirlere bağlanmasında da aynı süratin sağlanması gerekmektedir. Şöyleki; İstanbul - Ankara ara-

sı uçak yolculuğu 35 dakika olduğu halde Esenboğa - Ankara otobüs yolculuğu 45 dakikadan fazladır. Bu mahzurun ortadan kaldırılması için seçilecek başka bir güzergâh ile yolun kısaltılmasıyla beraber gidiş gelişi ayrı bir bağlantı yolunun etüt ve inşası uygun mütalâa edilmektedir.

g) 4749 sayılı Kanuna bağlı olarak Türkiye havacılıkla ilgili modern araç, gereç, ve sistemlerinin periyodik kontrolleri DHMİ Genel Müdürlüğünde mevcut iki adet eski tip ve ömürlerini tüketmiş uçak vasıtası ile yapılmaktadır. Fabrikaları bu tip uçaklar için yeniden yedek parça yapmadığı gibi stok edilmiş malzemeleri de bulunmamaktadır. Bu durum muvacehesinde Genel Müdürlük gelirlerinin kademeli olarak artırılmasını temin için ileriki yıllar bütçelerinde yüksek irtifada uçabilen uçakların temini konusunda gerekli tahsisatın verilmesi uygun mütalâa edilmektedir.

h) Genel Müdürlük, hizmetin icabı olarak havacılıkla ilgili modern araç, gereç, ve sistemleri işletecek uzman personel sıkıntısı içinde bulunmaktadır. Teşkilâta yetişmiş kaliteli personel 657 sayılı Kanunun kısıtlayıcı imkânları sebebiyle teşkilâttan ayrılmaktadır. Bu durumu kısmen önlemek üzere 6686 sayılı DHMİ Teşkilâtı ve vazifeleri hakkındaki Kanunun 19 ncu maddesi gereğince, şehir ve kasabalar haricindeki meydan ve tesislerde çalışan personeli barındırmak üzere lojman yapımına devam edilmesi için yatırım bütçelerinden gerekli tahsisat fazlasıyla verilmelidir.

İ. Etem Erdinç
C. Senatosu Kütahya Üyesi

RAPORTÖRLER
Rasim Cınslı
Erzurum Milletvekili

Mustafa Kaftan
Malatya Milletvekili

Ekrem Kangal
Sivas Milletvekili

Bütçe Karma Komisyonu raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 1/557
Karar No. : 180

24 . 1 . 1972

GUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

30 . 11 . 1971 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulup, bilâhara tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyurulan (Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1972 yılı Bütçe Kanunu Tasarısı),

Ulaştırma Bakanı, bakanlık yetkilileri ile Maliye Bakanlığı ve Devlet Plânlama Teşkilâtı temsilcilerinin de hazır buldukları oturumda görüldü;

Genel Müdürlüğün 1972 yılı Bütçe kanunu tasarısının tetkikinde de görüleceği üzere, bu Genel Müdürlüğün harcamaları, tasarının 1 nci maddesiyle (A/1) cari harcamalar, (A/2) yatırım harcamaları ve (A/3) sermaye teşkili ve transfer harcamaları için sırasıyla (75 886 288) lira, (19 900 000) lira ve (3 984 641) lira ki, toplam olarak (99 770 929) lira olarak teklif olunmakta,

Gelirleri ise, tasarının 2 nci maddesine bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (99 770 929) lira olarak tahmin edilmektedir.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi 1972 yılı Bütçe Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelere, bu Genel Müdürlüğün geçen yılki bütçe uygulaması ve plân tatbikatiyle, bu yılki Bütçe taslağı ve mutasavver çalışmaları üzerinde Komisyonumuz adına inceleme yapan Sayın Raportörlerimizin, yaptıkları inceleme sonuçlarını muhtevi raporları üzerinde verdikleri izahat ile başlanılmış, müteakiben söz alan Sayın Üyeler, kişisel görüş, tenkid ve temennilerini havi konuşmalar yaparak genellikle, mevzuat eksikliği, uçuş emniyeti ve personel nitelikleri üzerinde durmuşlardır.

Söz alan Ulaştırma Bakanı genel müdürlük bütçesi üzerinde genel bir konuşma yaparak,

- a) Devlete aid olup kendisine verilen sivil hava meydanı ve limanlarını ve bunlara ait her türlü tesisleri işletmek,
- b) Hava seyrüsefer, telekomünikasyon, hava trafik kontrol cihaz ve sistemlerini işletmek ve hizmetlerini ifa etmek,
- c) Bayındırlık Bakanlığından teslim alınan hava meydan ve limanlarının her türlü bakımı ile devamlı tamirlerini yapmak ve

Ayrıca, hakiki ve hükmi şahıslara ait hava meydan ve limanları ile askerî meydanları da anlaşmaları gereğince işletebilmek gibi çok ağır, kişisel emniyetiyle ilgili sorunlarla yükümlü Genel Müdürlüğün, personel durumuna temas ile, teknik ve teknik olduğu kadar da komplike olan bu hizmetin, her şeyden önce havacılık alanında yetişmiş personele bağlı olduğu,

1 Aralık 1971 tarihi itibariyle mevcut personel adedinin 2 425 olup, bunlardan; 130 adedinin (% 5,73) yüksek okul mezunu, 463 adedinin (% 19,09) lise ve muadili okul mezunu (bunlardan 129 adedi yüksek okul öğrencisi olup, tahsilini tamamlayınca DHMİ den ayrılacaklardır). 255 adedinin (% 10,51) ortaokul mezunu, 1167 adedinin (% 48,12) ilkokul mezunu, ve 401 adedinin (% 16,53) okur - yazar olduğunu ifade ile,

Böyle bir durumda nasıl bir işletme yapılabildiği konusu üzerinde önemle durulduğunu ifade etmiştir.

Bakanım, özet olarak yukarda arz edilen konuşmasından sonra, Maddelerin görüşülmesine geçilerek,

Tasarımın 1 nci maddesi, maddeye bağlı (A/2) Yatırım harcamaları bölüm 22.000 (Ulaştırma Sektörü) matlaphı 22.511 (Yapı, tesis ve büyük onarım giderleri) maddesinden,

Maddeye bir sehiv sonucu konulan, ve aslında (Konut sektörü) (Yapı, tesis ve büyük onarım giderleri) maddesine konulması gerekli (900 000) liralık ödenek söz konusu maddede mevcut (6 835 000) liralık ödenekten tenzil edilerek, konulması gerekli madde tasarıda mevcut olmadığından (Konut Sektörü) matlaphı ve 22.711 numaralı (Yapı, tesis ve büyük onarım giderleri) maddesi açılarak bu maddeye konulmuş, ve Tasarımın 1 nci maddesi, toplam rakamlara sirayeti olmayan bu değişikliklerle,

2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeleri ise bağlı cetvelleriyle aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip		
Balıkesir	Edirne	Ankara	Malatya	Adana	Afyon K.
C. Bilgehan	N. Ergeneli	M. K. Yılmaz	A. Karaaslan	S. Kılıç	H. Hamamcıoğlu
Afyon K.	Amasya	Amasya	Ankara	Ankara	Ankara
K. Karaağaçlıoğlu	Y. Acar	S. Aygün	H. Balan	Y. Köker	T. Toker
Ankara	Aydın	Bolu	C. S. Ü.	Denizli	Diyarbakır
İ. Yetiş	N. Menteşe	H. İ. Cop	R. Üner	H. Oral	S. Savaş
Erzurum	Gaziantep	Giresun	Hatay	İçel	İzmir
R. Cınisli	S. Tavşeri	M. E. Turgutalp	H. Özkan	C. Okyayuz	K. Önder
İzmir	Kars	Konya	Konya	Kütahya	Malatya
A. N. Üner	K. Okyay	N. Kalaycıoğlu	B. Müderrisoğlu	İ. E. Erdinç	M. Kaftan
Manisa	Manisa	Niğde	Niğde	Ordu	Rize
M. Erten	H. Okçu	N. Çerezci	N. Kodamanoğlu	B. S. Baykal	S. Z. Köseoğlu
Sakarya	Sakarya	Sivas	Sivas	Tabii Üye	Trabzon
N. Bayar	H. Uysal	A. Durakoğlu	E. Kangal	K. Karavelioğlu	A. Ş. Ağanoğlu
	Trabzon	Urfa	Uşak	Zonguldak	
	E. Dikmen	İ. E. Karakapıcı	Söz hakkım mahfuzdur	K. Nedimoğlu	
			F. Atayurt		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1972 yılı Bütçe Kanunu Tasarısı

MADDE 1. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1972 yılı cari harcamaları için (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (75 886 288) lira, yatırım harcamaları için (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (19 900 000) lira, sermaye teşkili ve transfer harcamaları için de (A/3) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (3 984 641) lira ki, toplam olarak (99 770 929) lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün gelirleri, bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (99 770 929) lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünce 1972 bütçe yılında elde edilecek gelir çeşitlerinden her birinin dayandığı hükümler bağlı (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde yazılı gelirin tarh ve tahsiline 1972 bütçe yılında devam olunur.

MADDE 4. — Yapılacak inşaatla ilgili olarak kamulaştırılacak veya satın alınacak arsa için (Kamulaştırma ve satınalmalar) bölümüne konulan ödenek yetmediği takdirde, bütçe Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelin (Yapı, tesis ve büyük onarım giderleri) bölümünde dâhil tertiplerden (A/3) işaretli cetvelin (Kamulaştırma ve satınalmalar) bölümüne aktarıma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 5. — Gider bölümlerinden yapılacak harcamalara ait formül, bağlı (R) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1972 yılı Bütçe Kanunu Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi

MADDE 6. — Bu kanun 1 Mart 1972 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Başbakan <i>N. Erim</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>S. Koçuş</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>A. Karaosmanoğlu</i>
İçişleri Bakanı <i>H. Ömeroğlu</i>	Dışişleri Bakanı V. <i>S. Koçuş</i>	Maliye Bakanı <i>S. N. Ergin</i>
Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı <i>T. Akyol</i>	Güm. ve Te. Bakanı V. <i>Ö. Derbil</i>	Tarım Bakanı <i>M. O. Dikmen</i>
Enerji ve Ta. Kay. Bakanı <i>N. Devres</i>	Turizm ve Ta. Bakanı <i>E. Y. Akçal</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>S. Babüroğlu</i>

Bütçe Karma Komisyonunun değişikliği

MADDE 6. — Tasarımın 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarımın 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bakanı <i>M. Özgüneş</i>	Adalet Bakanı <i>I. Arar</i>	Millî S. Bakanı <i>F. Melen</i>
Millî Eğit. Bakanı <i>Ş. Orel</i>	Bayındırlık Bakanı <i>M. Öztekin</i>	Dış Ekö. İliş. Bakanı <i>Ö. Derbil</i>
Ulaştırma Bakanı <i>C. Karakaş</i>	Çalışma Bakanı <i>A. Sav</i>	Sanayi ve Ti. Bakanı <i>A. Çilingiroğlu</i>
Köy İşleri Bakanı <i>C. Aykan</i>	Orman Bakanı <i>S. İnal</i>	Gençlik ve Spor Bakanı <i>S. Ergun</i>

Kültür Bakanı

T. Halman

(A/1) CARİ HARCAMALAR

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi	1971 ödeneği		1972 yılı için		Komisyonca kabul edilen	
			Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira
12.000		PERSONEL GİDERLERİ		47 632 336		55 194 909	55 194 909	
		AYLIKLAR						
	12.100	Devlet memurları aylıkları	38 318 280		45 239 400		45 239 400	
		ÜCRETLER						
		Kesim toplamı	5 000 001		1 071 000		1 071 000	
	12.250	Yabancı uzmanlarla yardımcıları ücreti		1	171 000		171 000	
	12.280	İşçi ücretleri	5 000 000		900 000		900 000	
		SOSYAL YARDIMLAR						
		Kesim toplamı	3 285 172		7 929 201		7 929 201	
	12.310	Aile yardımı	12 000		486 000		486 000	
	12.320	Doğum yardımı	2 000		72 000		72 000	
	12.330	Ölüm yardımı	2 000		63 000		63 000	
	12.340	Tedavi yardımı ve cenaze masrafları	214 170		281 700		281 700	
	12.350	Yakacak yardımı	5 000		13 500		13 500	
	12.370	Emekli keseneği karşılıkları	2 450 000		6 395 000		6 395 000	
	12.380	Sosyal Sigortalar Kurumları kesenek ve prim karşılıkları	600 000		108 000		108 000	
		DİĞER SOSYAL YARDIMLAR						
	12.391	Giyecek yardımı		1	510 000		510 000	
	12.392	Yiyecek yardımı		1	1		1	

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi	1972 yılı için					
			1971 ödeneği		Hükümetçe istenen		Komisyonce kabul edilen	
			Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira
		EK ÇALIŞMA KARŞILIKLARI						
		Kesim toplamı	1 501		1 301		1 301	
12.410		Fazla çalışma ücreti	1		1		1	
12.420		Huzur ücreti	1 500		1 300		1 300	
		TAZMINATLAR						
12.571		İş güçlüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zammı	1		1		1	
		ÖDÜLLER						
12.600		Ödül	1		1		1	
		ÖDENEKLER						
		Kesim toplamı	2		2		2	
12.710		Temsil ödeneği	1		1		1	
12.751		Mahrumiyet yeri ödeneği	1		1		1	
		YOLLUKLAR						
		Kesim toplamı	1 027 373		954 003		954 003	
		<i>I - Yurt içi yollukları</i>						
		YÖNETİM YOLLUKLARI						
12.811		Sürekli görev yollukları	35 000		50 000		50 000	
12.812		Geçici görev yolluğu	330 000		400 000		400 000	
12.814		Yabancı uzmanlarla yardımları geçici görev yolluğu	1		15 000		15 000	
		ÖĞRETİM YOLLUKLARI						
12.832		Kongre ve konferans yolluğu	1 875		1		1	
12.834		Kurs yolluğu	99 000		125 000		125 000	

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi	1972 yılı için					
			1971 ödeneği		Hükümetçe istenen		Komisyonca kabul edilen	
			Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira
		DİĞER YOLLUKLAR						
	12.841	Tedavi yolluğu		1		1		1
	12.849	Kontrol uçağı personeli geçici görev yolluğu (Yurt içi yollukları toplamı : 645 002)	45 000		55 000		55 000	
		<i>II - Yurt dışı yollukları</i>						
		YÖNETİM YOLLUKLARI						
	12.853	Yurt dışı geçici görev yolluğu	30 000		50 000		50 000	
		ÖĞRETİM YOLLUKLARI						
	12.872	Yurt dışı kongre ve konferans yolluğu	52 500		44 000		44 000	
	12.874	Yurt dışı kurs yolluğu	413 000		200 000		200 000	
		DİĞER YOLLUKLAR						
	12.881	Yurt dışı tedavi yolluğu		1		1		1
	12.889	Kontrol uçağı personeli yurt dışı geçici görev yolluğu (Yurt dışı yollukları toplamı : 309 001)	30 000		15 000		15 000	
13.000		YÖNETİM GİDERLERİ		4 749 002		5 664 502		5 664 502
		GENEL YÖNETİMLE İLGİLİ ALIMLAR						
		Kesim toplamı	1 962 501		2 083 001		2 083 001	
	13.110	Kırtasiye alımları ve giderleri	60 000		65 000		65 000	
	13.120	Basılı kâğıt ve defter alımları ve giderleri	45 000		50 000		50 000	
	13.130	Döşeme ve demirbaş alımları ve giderleri	120 000		200 000		200 000	
	13.140	Yayın alımları ve giderleri	15 000		18 000		18 000	
	13.150	Yakacak alımları ve giderleri	1 722 500		1 750 000		1 750 000	
	13.190	Diğer alımlar ve giderleri		1		1		1

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi	1972 yılı için					
			1971 ödeneği		Hükümetçe istenen		Komisyonca kabul edilen	
			Madde	Bölüm toplamı	Madde	Bölüm toplamı	Madde	Bölüm toplamı
			Lira	Lira	Lira	Lira	Lira	Lira
		GENEL YÖNETİMLE İLGİLİ GİDERLER						
		Kesim toplamı	998 500		1 241 500		1 241 500	
13.210		Su giderleri	66 000		100 000		100 000	
13.220		Temizlik giderleri	100 000		125 000		125 000	
13.230		Aydınlatma giderleri	800 000		984 000		984 000	
13.240		Bahçe giderleri	30 000		30 000		30 000	
13.290		Diğer alımlar ve giderleri	2 500		2 500		2 500	
		HİZMETLERLE İLGİLİ ALIMLAR						
		Kesim toplamı	195 000		60 000		60 000	
13.350		Sağlık, araç, gereç ve ilaç alımları ve giderleri	50 000		50 000		50 000	
13.390		Diğer alım ve giderler	20 000		10 000		10 000	
		ULAŞTIRMA GİDERLERİ						
		Kesim toplamı	652 000		1 073 000		1 073 000	
13.410		Posta - telgraf giderleri	15 000		35 000		35 000	
13.420		Telefon giderleri	600 000		1 000 000		1 000 000	
13.430		Taşıma giderleri	35 000		35 000		35 000	
13.440		Haberleşme araçları ve işletme giderleri	2 000		3 000		3 000	

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi	1971 ödeneği		1972 yılı için			
			Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Hükümetçe istenen Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Komisyonca kabul edilen Madde Lira	Bölüm toplamı Lira
		TAŞIT İŞLETME VE ONARMA GİDERLERİ						
		Kesim toplamı	941 000		1 207 000		1 207 000	
13.510		Genel Müdürlük taşıt işletme ve onarma giderleri	6 000		7 000		7 000	
13.520		Hizmet taşıtları işletme ve onarma giderleri	935 000		1 200 000		1 200 000	
		KİRA GİDERLERİ						
13.610		Kira bedeli	1		1		1	
14.000		HİZMET GİDERLERİ		10 811 451		13 009 876		13 009 876
		GENEL YÖNETİMLE İLGİLİ HİZMET GİDERLERİ						
		Kesim toplamı	210 450		250 000		250 000	
14.110		Yangından korunma ve sigorta giderleri	170 450		190 000		190 000	
14.130		Mahkeme haraları ve giderleri	40 000		60 000		60 000	
		GÜVENLİK GİDERLERİ Kesim toplamı	4 000		2		2	
14.341		3325 sayılı Kanununun 3 ncu maddesinin gerektirdiği giderler	2 000		1		1	
14.342		7126 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan tüzüğün 119 ncu maddesinin gerektirdiği giderler	2 000		1		1	

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi	1972 yılı için					
			1971 ödeneği		Hükümetçe istenen		Komisyoneca kabul edilen	
			Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira
		MALÎ HİZMETLERLE İLGİLİ GİDERLER						
		Kesim toplamı	170 000		170 000		170 000	
14.430		Para taşıma giderleri	10 000		10 000		10 000	
14.440		Vergi, resim ve harclar	160 000		160 000		160 000	
		EĞİTİM VE ARAŞTIRMA GİDERLERİ						
14.510		Kurs giderleri	60 000		300 000		300 000	
		ULAŞTIRMA HİZMETLERİ GİDERLERİ						
		Kesim toplamı	10 367 001		12 289 874		12 289 874	
		MEYDAN HİZMETLERİ GİDERLERİ						
14.631		Büro giderleri	170 000		170 000		170 000	
14.632		Ulaştırma giderleri	5 407 000		7 039 874		7 039 874	
14.633		Taşıt işletme ve onarma giderleri	1 020 000		1 100 000		1 100 000	
14.634		Kira bedeli	1 400 000		1 400 000		1 400 000	
14.636		Malzeme alım ve giderleri	30 000		30 000		30 000	
14.637		Meydan araç ve gereçleri işletme ve onarma giderleri	2 200 000		2 250 000		2 250 000	
14.638		Kurtarma ve yangın araç ve gereçleri işletme ve onarma giderleri	100 000		250 000		250 000	
14.639		Diğer alım ve giderleri	10 000		20 000		20 000	
		(Meydan hizmetleri giderleri toplamı : 12 259 874)						
14.640		Handling, lokanta, kantin ve benzeri işletme giderleri	30 000		30 000		30 000	

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi	1972 yılı için					
			1971 ödeneği		Hükümetçe istenen		Komisyonca kabul edilen	
			Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira
16.000		ÇEŞİTLİ GİDERLER		2 791 501		2 017 001		2 017 001
		İŞEVLERİ VE İŞYERLERİ GİDERLERİ						
16.121		Anatamir atelyeleri giderleri	57 000		60 000		60 000	
		LABORATUVAR GİDERLERİ						
16.216		Uçuş kontrol lâboratuvar giderleri	2 000		2 000		2 000	
		TEMSİL, AĞIRLAMA VE TÖREN GİDERLERİ						
		Kesim toplamı	30 001		30 001		30 001	
		TEMSİL GİDERLERİ						
16.711		Makam temsil giderleri	30 000		30 000		30 000	
16.712		Görevsel temsil giderleri	1		1		1	
		BAKIM VE KÜÇÜK ONARIM GİDERLERİ						
		Kesim toplamı	2 702 500		1 925 000		1 925 000	
16.810		Bina onarımı	712 000		750 000		750 000	
16.820		Makina ve teçhizat onarımı	1 120 500		325 000		325 000	
16.840		Meydan ve meydanlarla ilgili tesisler	870 000		850 000		850 000	
12.000		PERSONEL GİDERLERİ						
		Bölümü toplamı		47 632 336		55 194 909		55 194 909
13.000		YÖNETİM GİDERLERİ						
		Bölümü toplamı		4 749 002		5 664 502		5 664 502
14.000		HİZMET GİDERLERİ						
		Bölümü toplamı		10 811 451		13 009 876		13 009 876
16.000		ÇEŞİTLİ GİDERLER						
		Bölümü toplamı		2 791 501		2 017 001		2 017 001
		CARİ HARCAMALAR TOPLAMI		65 984 290		75 886 288		75 886 288

(A/2) YATIRIM HARCAMALARI

Bölüm	Madde	Ödenenin çeşidi	1971 ödeneği		1972 yılı için			
			Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Hükümetçe istenen Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Komisyoneca kabul edilen Madde Lira	Bölüm toplamı Lira
21.000		ETÜT VE PROJE GİDERLERİ		25 000		25 000		25 000
		ULAŞTIRMA SEKTÖRÜ HAVA MEYDANLARI VE TRAFİK TE- SİSLERİ						
	21.511	Etüt ve proje giderleri	25 000		25 000		25 000	
22.000		YAPI, TESİS VE BÜYÜK ONARIM Gİ- DERLERİ		6 475 000		6 835 000		6 835 000
		ULAŞTIRMA SEKTÖRÜ HAVA MEYDANLARI VE HAVA TRA- FİK TESİSLERİ						
	22.511	Yapı, tesis ve büyük onarım giderleri	6 475 000		6 835 000		5 935 000	
		KONUT SEKTÖRÜ						
	22.711	Yapı, tesis ve büyük onarım giderleri					900 000	

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi	1971 ödeneği		1972 yılı için		kabul edilen	
			Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Hükümetçe istenen Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Komisyonca Madde Lira	Bölüm toplamı Lira
23.000		MAKİNA, TEÇHİZAT VE TAŞIT ALIM- LARI VE ONARIMLARI		12 300 000		13 040 000		13 040 000
		ULAŞTIRMA SEKTÖRÜ Kesim toplamı	12 300 000					
		HAVA MEYDANLARI VE HAVA TRA- FİK TESİSLERİ						
	23.511	Makina, teçhizat alımları ve büyük onarım- ları	12 000 000		13 040 000		13 040 000	
	23.512	Taşıtlar alımları	300 000					
21.000		ETÜT VE PROJE GİDERLERİ		25 000		25 000		25 000
		Bölümü toplamı						
22.000		YAPI, TESİS VE BÜYÜK ONARIM Gİ- DERLERİ		6 475 000		6 835 000		6 835 000
		Bölümü toplamı						
23.000		MAKİNA, TEÇHİZAT VE TAŞIT ALIM- LARI VE ONARIMLARI Bölümü toplamı		12 300 000		13 040 000		13 040 000
		YATIRIM HARCAMALARI TOPLAMI		13 800 000		19 900 000		19 900 000

(A/3) SERMAYE TEŞKİLİ VE TRANSFER HARCAMALARI

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi	1971 ödeneği		1972 yılı için		Komisyonca kabul edilen	
			Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira
		<i>1 - Sermaye teşkili</i>						
32.000		KAMULAŞTIRMA VE SATINALMALAR		300 000		80 000		80 000
	32.100	Kamulaştırma ve satınalma bedeli	300 000		80 000		80 000	
34.000		MALİ TRANSFERLER		14 001		22 001		22 001
		BAĞIMSIZ BÜTÇELİ İDARELERE ÖDEMELER						
	34.250	580 sayılı Kanununun 13 ncu maddesine göre milli prodüktivite merkezine ödenecek aidat	5 000		5 000		5 000	
		ULUSLARARASI TEŞEKKÜLLERE ÖDEMELER						
		Kesim toplamı	9 001		17 001		17 001	
	34.710	Beynelmül Sivil Hava Limanları Birliğine üyelik aidatı	9 000		17 000		17 000	
	34.720	Beynelmül Hava Trafik Kontrolörler Birliğine üyelik aidatı	1		1		1	

Bölüm	Madde	Ödenegin çeşidi	1972 yılı için					
			1971 ödeneği		Hükümetçe istenen		Komisyonca kabul edilen	
			Madde	Bölüm toplamı	Madde	Bölüm toplamı	Madde	Bölüm toplamı
			Lira	Lira	Lira	Lira	Lira	Lira
		<i>II - Transferler</i>						
35.000		SOSYAL TRANSFERLER		920 664		1 676 895		1 676 895
		EMEKLİ SANDIĞINA ÖDEMELER						
		Kesim toplamı	910 663		1 415 395		1 415 395	
35.210		% 1 ek karşılıkları	427 663		452 394		452 394	
35.220		Emekli ikramiyesi (Bu ödeneği ihtiyaç nisbetinde artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.)	250 000		750 000		750 000	
35.230		Sandık yönetim giderleri	213 000		213 000		213 000	
35.240		Diğer ödemeler	20 000		1		1	
		EMEKLİ AYLIKLARI VE BENZERİ ÖDEMELER						
35.310		Emekli, dul ve yetim aylıkları	10 000		20 000		20 000	
		DERNEK, BİRLİK, KURUM, KURU- LUŞ, SANDIK VE BENZERİ TEŞEK- KÜLLERE YARDIMLAR						
35.710		Memurların öğle yemeği için yardım (DHMİ Yardımlaşma Sandığına ödenir.)	1		241 500		241 500	

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi	1971 ödeneği		1972 yılı için		kabul edilen	
			Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Hükümetçe istenen Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Komisyonca Madde Lira	Bölüm toplamı Lira
36.000		BORÇ ÖDEMELERİ		5 210 646		2 205 745		2 205 745
		GEÇEN YILLAR BORÇLARI						
		Kesim toplamı	4 709 646		1 002 645		1 002 645	
	0	Geçen yıllar borçları						
36.310		Kamu İktisadi Teşebbüslerine olan geçen yıllar borçları		1	1 000 000		1 000 000	
36.320		Diğer geçen yıllar borçları	4 709 645		2 645		2 645	
36.400		İlâma bağlı borçlar	500 000		1 200 000		1 200 000	
		(Bu ödeneği ihtiyaç nisbetinde artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.)						
36.600		Geri verilecek paralar	1 000		3 100		3 100	
32.000		KAMULAŞTIRMA VE SATINALMALAR Bölümü toplamı		300 000		80 000		80 000
34.000		MALİ TRANSFERLER Bölümü toplamı		14 001		22 001		22 001
35.000		SOSYAL TRANSFERLER Bölümü toplamı		920 664		1 676 895		1 676 895
36.000		BORÇ ÖDEMELERİ Bölümü toplamı		5 210 646		2 205 745		2 205 745
		SERMAYE TEŞKİLİ VE TRANSFER HARCAMALARI TOPLAMI		6 445 311		3 984 641		3 984 641

B — CETVELİ

Bölüm	Madde	Gelirin çeşidi	1972 yılı için						
			1971 yılı tahminleri		Hükümetçe tahmin edilen		Komisyonca tahmin edilen		
			Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	Madde Lira	Bölüm toplamı Lira	
		<i>B/2 — Vergi dışı gelirler</i>							
62.000		İŞLETME GELİRLERİ		32 700 001		39 200 001		39 200 001	
	62.125	Kira gelirleri	3 000 000		3 300 000		3 300 000		
	62.146	Konma konaklama gelirleri	22 000 000		22 500 000		22 500 000		
	62.211	Handling gelirleri	2 300 000		2 500 000		2 500 000		
	62.212	Lokanta, kantin ve benzeri yerleri gelirleri	1		1		1		
	62.213	B mesaj gelirleri	150 000		150 000		150 000		
	62.214	İşletme çeşitleri gelirleri	5 250 000		10 750 000		10 750 000		
63.000		ÇEŞİTLİ GELİRLER		300 001		500 001		500 001	
	63.300	Çeşitli gelirler	300 000		500 000		500 000		
	63.400	Bağışlar	1		1		1		
		<i>B/3 — Özel gelirler</i>							
72.000		ÖZEL GELİRLER		58 229 599		60 070 927		60 070 927	
	72.100	Hazine yardımı	47 019 954		53 070 927		53 070 927		
	72.400	Geçen yıldan devreden nakit	11 209 645		7 000 000		7 000 000		
62.000		İŞLETME GELİRLERİ Bölümü toplamı		32 700 001		39 200 001		39 200 001	
63.000		ÇEŞİTLİ GELİRLER Bölümü toplamı		300 001		500 001		500 001	
72.000		ÖZEL GELİRLER Bölümü toplamı		58 229 599		60 070 927		60 070 927	
		GELİRLER TOPLAMI		91 229 601		99 770 929		99 770 929	

C - CETVELİ

Vergilerin, resimlerin ve başka gelirlerin dayanakları			Ö Z E T İ
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	1 . 3 . 1956	6686	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri hakkında Kanun

R - CETVELİ

Genel Bütçede karşılığı olan tertipler için adı geçen Bütçe Kanununa bağlı (R) Cetvelindeki formül bu bütçe içinde uygulanır.

Bölüm	Madde	
12.000		PERSONEL GİDERLERİ :
	12.280	İşçi ücretleri : Bu maddeye konulan ödenek yalnız, hava limanları ve hava meydanlarla, hava seyrişerfer yardımcı istasyonlarında muayyen ve muvakkat müddetlerde kar küvüme hizmetlerinde çalıştırılacak işçilere ödenir.
14.000		HİZMET GİDERLERİ :
	14.110	Yangından korunma ve sigorta giderleri : 2 adet kontrol uçağı ile uçak kolçak sigorta bedeli de bu tertipten ödenir.
	14.632	Ulaştırma giderleri : Meydanlar arasında ve meydanlarla yabancı meydanlar arasında PTT İdaresinden kiralanmış ve kiralanacak hat ve devre kira bedelleri bu tertipten ödenir.
	14.634	Kira giderleri : Taşıt tahsis edilmiyen meydanlarda, şehirle meydan arasında personel nakli için kiralanacak vasıta bedelleri bu tertipten ödenir.
	14.640	Handling, lokanta, kantin ve benzeri işletme giderleri : İdareye gelir temin edecek lokanta, kantin ve benzeri yerlerin Genel Müdürlükçe çalıştırılmak zorunlugu halinde bu hizmetlerde çalıştırılacak personelin yevmiye ve tazla çalışma hakları ile kanuni prim ve tazminatları, İş Kanunu, Grev ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunları gereğince verilecek hak ve sosyal yardımlar, bu işletmelere alınacak bilümum yiyecek içecek bedelleri ile bu yerlerde yapılması gerekli büfe, büvet, sabit tesis ile basılı kâğıt ve defterler, kırtasiye, döşeme ve demirbaş bedelleri bu tertipten ödenir.
16.000		ÇEŞİTLİ GİDERLER :
	16.820	Makina ve teçhizat onarımı : Sabitleştirilmiş hareketli veya taşınabilir makina, teçhizat, elektronik muhabere cihazlarının miktarla kayıtlı olmaksızın bilümum onarımı, yedek malzeme satınalma ve inali ile gümrük, nakliye, sigorta bedelleri ile bunlara ilişkin diğer giderler 16.820 nci maddesinden ödenir.

T - CETVELİ

237 sayılı Kanununun 11 nci maddesine göre mevcut taşıt cetevli

Sıra No.	Adet	Cinsi	Markası	Alındığı tarih	Beherinin fiyatı	İ Z A H A T
1	1	Binek	Chevrolet Station Wagon	28 . 8 . 1960	50 000	Merkezde Genel Müdürlük teknik hizmetlerinde
2	22	Binek	Willys Station Wagon			
			5 adedi 1962 model	22 . 11 . 1962	19 290	Esenboğa 11, Yeşilköy 7
			17 adedi 1953 model	DHY 1956	—	İzmir 2, Erzurum 1, Antalya 1
3	21	Binek	Willys Universal Jeep			
			2 adedi 1966 model	27 . 6 . 1966	34 500	Esenboğa 4, Yeşilköy 4, İzmir 2
			16 adedi 1960 model	23 . 1 . 1960	36 290,71	Elâzığ 2, Adana 1, Afyon 1, Van 1
			3 adedi 1968 model	3 . 7 . 1968	34 500	Samsun 1, Sivas 2, Erzincan 1, Diyarbakır 1
4	14	Binek	Chevrolet Station Wagon			
			3 adedi 1958 model	1 . 2 . 1959	22 194,46	
			5 adedi 1960 model	24 . 11 . 1960	19 290	Esenboğa 10, Yeşilköy 1
			3 adedi 1963 model	16 . 7 . 1963	65 000	
			3 adedi 1961 model	4 . 6 . 1966	—	Esenboğa 2, Yeşilköy 1 (Surplus)
5	2	Binek	Ford Minibüs 1962	17 . 2 . 1966	—	Esenboğa 2 (Surplus)
6	2	Binek	İnter Panel (Metro) 1959	4 . 4 . 1966	—	Esenboğa 2 (Surplus)
7	8	Binek	Paletli kar aracı			
			1966 model	14 . 2 . 1966	45 518,04	Esenboğa 1, Yeşilköy 1, Adana 1, Van 1 Sivas 1, Elâzığ 1, Erzurum 1, Diyarbakır 1
8	6	Kamyonet	Willys Pick - up			
			4 adedi 1958 model	6 . 11 . 1959	42 141,81	Esenboğa 3, Yeşilköy 1, İzmir 1
			2 adedi 1953 model	DHY 1956	—	Erzurum 1,
9	6	Kamyonet	Chevrolet Pick - up			
			5 adedi 1964 model	7 . 8 . 1964	40 000	Esenboğa 1, Yeşilköy 2, Afyon 1, Elâzığ 1
			1 adedi 1958 model	1 . 2 . 1958	—	Erzurum 1,

Sıra No.	Adet	Cinsi	Markası	Alındığı tarih	Beherinin fiyatı	İ Z A H A T
10	6	Kamyonet	İnter Pick - up			
			1 adedi 1959 model			
			1 adedi 1962 model	15 . 3 . 1966	66 909,41	Surplus
			2 adedi 1962 model	12 . 4 . 1963	34 958,23	
			2 adedi 1961 model	4 . 5 . 1966	—	Surplus Esenboğa 5, Yeşilköy 1,
11	5	Kamyonet	Dodge Power - Pick - up	4 . 2 . 1970	11 123	Surplus Anatamir Atelyesinde onarımda
12	12	Kamyonet	Dodge Pick - up			
			3 adedi 1953 model	12 . 6 . 1962	49 200	Surplus
			9 adedi 1966 model	14 . 10 . 1966	47 000	Esenboğa 4, Adana 1, Bursa 2, Samsun 2, Erzurum 1, Van 1, Sivas 1,
13	6	Kamyonet	Jeep Pick - up 1969 model	3 . 4 . 1970	48 000	Yeşilköy 1, Erzurum 1, diğerlerine anatamir atelyesinde tente yapılıyor.
14	6	Kamyonet	Volkswagen Pick - up	24 . 2 . 1960	26 000	Esenboğa 4, Yeşilköy 1, Adana 1,
15	8	Kamyonet	Ford Pick - up 1959	4 . 5 . 1966	—	Esenboğa 3, Yeşilköy 1, İzmir 1, Erzincan 1, Trabzon 2,
16	6	Otobüs	Mercedes - Benz			
			4 adedi 1960 model	27 . 10 . 1960	100 000	Esenboğa 5, Yeşilköy 1,
			2 adedi 1961 model	4 . 1 . 1961	93 926,72	
17	2	Otobüs	Bussing	DHY 1956	—	Esenboğa 1, Yeşilköy 1,
18	4	Otobüs	Ford			
			3 adedi 1958 model	19 . 2 . 1958	106 156	Esenboğa 2, Elâzığ 1, Afyon 1,
			1 adedi 1963 model	1963	—	
19	2	Otobüs	Dodge	1970	—	Yeşilköy 2, (Surplus)
20	1	Otobüs	Chevrolet 1959 model	1959	—	Yeşilköy 1 (Surplus)
21	4	Otobüs	Magirus 1959 model	10 . 1 . 1964	125 381,25	Esenboğa 4,
22	1	Kamyonet	İnter damperli 1960	5 . 1 . 1962	69 917,85	Esenboğa 1,

Sıra No.	Adet	Cinsi	Markası	Alındığı tarih	Beherinin fiyatı	İ Z A H A T
23	13	Kamyon	Ford			
			4 adedi 1959 model	1962 - 1966	—	(Surplus) Esenboğa 1, İzmir 1,
			5 adedi 1963 model	10 . 2 . 1964	64 359	Yeşilköy 1, Elâzığ 1,
			2 adedi 1967 Moris	3 . 7 . 1967	—	Esenboğa 4, Yeşilköy 1,
			2 adedi 1954 Reo	4 . 4 . 1966	—	Esenboğa 2, Yeşilköy 2,
24	6	Kamyon	GMC	7 . 2 . 1970	20 552	Yeşilköy 2, Esenboğa 1, Erzurum 1, Sivas 1, İzmir 1 (Surplus)
25	2	Çekici	Fiat (Çeker) 1967	13 . 8 . 1968	155 000	Esenboğa 2,
26	1	Ambulâns	Mercedes - Benz 1958	25 . 2 . 1958	28 679,40	Antalya 1,
27	6	Ambulâns	Volkswagen 1960	24 . 2 . 1960	33 000	Adana 1, Afyon 1, Bursa 1, Samsun 1, Van 1, Trabzon 1,
28	2	Ambulâns	İnter 1962	12 . 4 . 1963	69 917,85	Yeşilköy 2,
29	4	Ambulâns	Chevrolet 1963	2 . 12 . 1963	79 500	Esenboğa 2, İzmir 1, Elâzığ 1,
30	1	Ambulâns	Dodge 1968	18 . 12 . 1968	45 000	Erzurum 1,

